

Az üzemterv szerinti

erdőgazdálkodás

rendje és ellenőrzése

Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium

Az üzemterv szerinti erdőgazdálkodás rendje és ellenőrzése

OEE Könyvtár
Áll. EII. 2019

310/2006.

III.

S. J. II.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
KÖNYVTÁRA

Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium
Budapest, 1973

Írta:

BUZA ISTVÁN
FOGARASI DÉNES
LŐCSEY IVÁN

a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium főelőadója

Lektorálta:

GÁSPÁR-HANTOS GÉZA
főosztályvezető-helyettes
MÉM Erdőrendezési Főosztály

Előszó

A fának mint nyersanyagként világgazdasági, világgpiaci jelentősége — a fát helyettesítő anyagok egyre nagyobb térhódítása ellenére — az elmúlt évtizedben sem csökkent, hanem nőtt. Ha a világ nyersanyagtermelését vizsgáljuk, megállapítható, hogy legtöbbször kőszénből és fából termelnek.

Az utóbbi években azonban az erdőnek nemcsak termelési szerepe van. Az életszínvonal rohamos emelkedésével egyre fokozottabban előtérbe kerül az erdők környezetvédelmi és szociális, üdülési jelentősége.

A világ földterületének 31,6%-át borítja erdő. Európa erdősültsége kerekén 30,0%.

Ha a hazánkra vonatkozó adatokat összehasonlítjuk ezekkel a számokkal, megállapíthatjuk, hogy igen előnytelen helyzetben vagyunk. Az ország 9 303 153 ha összes területéből mindösszesen 1 558 434 ha az erdő, ami 16,7%-os erdősültségnek felel meg. Ez az ország igényeit nem tudja kielégíteni. Ezért a népgazdaság behozatalának egyik legnagyobb tétele a fa és a fából készült cellulóz, illetve papír.

Az előbbi megállapítás arra inti az erdővel rendelkező szerveket, hogy okszerűen, helyesen gazdálkodjanak. Ez népgazdasági érdek, de egyben a gazdálkodó egyéni érdeke is.

Népgazdaságunk mindent elkövet annak érdekében, hogy az erdőkben szakszerű erdőgazdálkodás történjen és hogy a meglévő élőfakészlettel helyesen gazdálkodjunk. Ennek érdekében az Erdő- és Vadgazdaságról szóló 1961. évi VII. törvény és annak módosítására megjelent 28/1970. évi törvényerejű rendelet valamennyi erdőre, fásításra előírja a szaknyilvántartás készítését és vezetését.

Az erdőgazdasági üzemterv keretűvel jellegű. Fő célja, hogy hosszú távlatra megadja a gazdálkodó szervnek azokat a kereteket,

tervkorlátokat, amelyeken belül gazdálkodhat. Az üzemterv bőséges erdőállapot- és tervinformációi ezenkívül lehetővé teszik, hogy a kezelő szervek az üzemtervekre épülő éves tervek alapján szakemberrel erdőgazdálkodást folytassanak.

A gazdálkodó részére az erdőgazdasági üzemterveket a területileg illetékes erdőrendezőiségek térítés nélkül készítik el és bocsátják rendelkezésre. Az erdőt kezelő szervnek azonban jogában áll saját erdejéről, saját költségén erdőmérnöki képzettségű szakemberrel erdőgazdasági üzemtervet készíttetni.

Az előzőekben mondottakból kitűnik, hogy minden erdőben üzemterv szerint kell gazdálkodni. Ezt, valamint a fásításokban folyó rendeltetésszerű gazdálkodást az állami erdőrendezőiségek ellenőrzik.

Ez a kiadvány elsősorban az erdőgazdálkodást folytató azon szervek vezetőinek és erdészeti ügyintézőinek kíván az üzemtervszerű gazdálkodás terén segítséget nyújtani, ahol nem az erdőgazdálkodás a fő tevékenység.

Ismerteti a kiadvány az üzemtervek tartalmát, vázlatos felépítését, továbbá tájékoztatást ad a táblázatos mellékletek révén az erdők főbb adatairól is.

Ismerteti továbbá az erdőkből kitermelt fatömeget és az évenkénti lehetőséget. Pl.: 1970-ben az üzemtervek alapján 6,5 millió m³ fát termelhettünk volna ki. Ezzel szemben a tényleges kitermelés csupán 6 millió m³ volt.

A lehetőséget csak 92%-ban használtuk ki. Ez a megállapítás azonban nem csupán a kiragadott 1970-es évre vonatkozik, hanem évenként ismétlődő jelenség. Az erdőgazdálkodó szervek zöme évről évre alatta marad a kitermelési lehetőségnek. A felhalmozódó tartalék fatömeg további lehetőséget nyújt az egyévi kitermelési lehetőség emelésére.

A tájékoztató foglalkozik az üzemterv szerinti erdőgazdálkodást ellenőrző és az üzemtervet készítő állami erdőrendezőiségek szervezeti felépítésével és szerepével.

Külön részben került ismertetésre az éves és attól eltérő fakitermelés, valamint erdősítés engedélyezésének rendje.

A kiadvány kitér az erdei melléktermék termelésére, az erdőgazdálkodást folytató szervek egyéb feladataira, az erdőgazdálkodás érdekeit sértő cselekményekre és az üzemterv szerinti erdőgazdálkodással összefüggő fontosabb jogszabályok ismertetésére.

Végül csatoljuk az állami (erdőrendezősségek) erdőfelügyelőségek elhelyezkedését szemléltető térképet és a címjegyzéket.

Budapest, 1973. augusztus hó

Gáspár-Hantos Géza

főosztályvezető-helyettes
Erdőrendezési Főosztály

Az üzemterv szerinti erdőgazdálkodás alapelvei

kivonat az erdőtörvényből

Erdőgazdálkodásunk alapvető jogszabálya az „Erdőtörvény” (az 1970. évi 28. sz. tvr-rel módosított 1969. évi VII. törv. — továbbiakban: EVT—), valamint ennek végrehajtási rendelete [a 32/1970. (VIII. 21.) Korm. sz. rend-tel módosított 33/1962. (IX. 12.) Kormány számú rendelet — továbbiakban Vhr.]

A törvény célja, hogy

- a meglévő erdők korszerű kezelése, az új erdőtelepítések és fásítások révén az ország élőfakészlete tovább növekedjék, a népgazdaság és a lakosság több, jobb és olcsóbb fához és egyéb termékhez jusson;
- az erdők és fásítások fokozott mértékben betöltsék talajvédelmi, vízgazdálkodást szabályozó, helyi éghajlatot befolyásoló, egészségvédő és egyéb hasznos rendeltetésüket;
- a vadgazdálkodás és a vadászat minél jobban megfeleljen népgazdasági rendeltetésének, illetve elősegítse vadgazdálkodási kultúránk továbbfejlesztését (EVT 1. §)

Az erdőtörvény hatálya kiterjed az erdőkön kívül a fásításokra és az erdőtelepítésre kijelölt területekre is. (EVT 2. §)

Erdő: az erdőjellegű faállománnyal borított terület a felújítandó vágásterületekkel, közbelső tisztításokkal, üzemi utakkal nyiladékokkal, rakodókkal, csemetekertekkel és az erdőgazdálkodás céljait közvetlenül szolgáló egyéb területekkel együtt (EVT 3. §. a).

Fásítás: a külterületen levő faszor, facsoport, a fél hektárnál kisebb erdőfolt, valamint az olyan fásított legelő, amelyen a fák koronája a területnek legalább egyharmadát borítja (EVT 3. §. b).

Az erdők *elsődleges rendeltetésük* szerint lehetnek:

- *gazdasági erdők*: fa-(növedék-) termelés és a magtermelés célját szolgáló erdők;
- *különleges célú erdők*: kísérleti-, véd-, természetvédelmi, üdülő-, (park-, sétaerdők) vadgazdálkodási erdők (Vhr. 3. §).

Az erdők *funkciói*:

- termelési (fatermesztés, vadgazdálkodás, legeltetés és egyéb erdei mellékhaszonvételek);
- környezetvédelmi (vizek tisztaságának megvédése, a víz káros hatásai elleni védelem és a víztermelésben való közreműködés; fokozódó zajártalmak elleni védelem; a táj, ezen belül a termőtalaj védelme, a szélerózió elleni küzdelem; zöldövezetek létesítése, fenntartása, védelme; a zajártalom elleni védelem);
- szociális és üdülési (napi üdülést, a szabad idő eltöltésére és a gyalogos turisztika céljait szolgáló erdős tájak, az autós turizmus erdőterületei).

Az erdőkben és fásításokban folytatott gazdálkodás alapelvei

Erdőkben, fásításokban, valamint a telepítésre kijelölt területeken a területegységre eső hozamok növelése érdekében a termőhelynek megfelelő fafajokat kell termesztetni. Lehetőleg több fafajból álló elegyes állományokat kell kialakítani (EVT 11. §.[1]).

A talajleemosás megelőzése érdekében tarvágást csak sík és enyhén dombos területen szabad végezni. (EVT 11. §. [2]).

Fenti alapelvek megvalósulása érdekében:

- Termőhelyvizsgálat alapján meg kell állapítani, hogy az adott területen milyen faállomány felel meg legjobban a termőhelyi adottságoknak (Vhr. 44. § [1]).
- Az erdők termőképességének és a természetes (biotikus és abiotikus) károsításokkal szembeni ellenálló képességnek fokozása érdekében általában elegyes faállományokat kell tervezni és létesíteni.

A gyorsan növő fafajokat — a lehetőséghez képest — előnyben kell részesíteni.

A talaj védelme és a jó törzsfejlődés elősegítése érdekében az állományokban lehetőleg árnyéktűrő fafajokat is kell elegyíteni (Vhr. 44. §. [2]).

Erdőfelújítások során kiterjedt mértékben kell alkalmazni a magról történő természetes felújítás módszerét (Vhr. 44. § [3]).

A mesterséges erdőfelújítások, az erdőtelepítések és a fásítások végrehajtásához gondoskodni kell a megfelelő fafajú, minőségű és mennyiségű ültetési anyagról (vetőmagról, csemetéről, suhángról és sorfáról) (Vhr. 45. § [1]).

Erdőt és fásítást csak a mindenkor érvényben levő szabványban meghatározott minőségi követelményeknek megfelelő ültetési anyaggal szabad telepíteni (Vhr. 45. § [2]).

Az erdőtelepítések és mesterséges felújítások talaját mindaddig kell ápolni, amíg a fák koronája össze nem záródik (Vhr. 46. § [1]).

A záródott fiatal és középkorú állományok fatömegének gyarapodását és minőségének javulását nevelővágásokkal (tisztításokkal, gyérítésekkel) kell elősegíteni (Vhr. 46. §. [2]).

A kivágásra kerülő fákból a lehető legértékesebb faválasztékokat kell termelni. (A választékok minőségi és méretkövetelményeit a mindenkor érvényben levő szabványok előírásai határozzák meg) (Vhr. 47. §).

Az erdőgazdálkodás alapelveit képező, előbb felsorolt és jogszabályban is rögzített szakmai feladatok gyakorlatilag az erdőgazdasági üzemtervek előírásai alapján valósulnak meg.

Minden erdőben legalább 10 évre szóló jóváhagyott erdőgazdasági üzemterv szerint kell gazdálkodni (EVT 13. § [1]).

Az erdőgazdasági üzemterveket az állami erdőrendezőiségek készítik el, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter hagyja jóvá (EVT 13. § [2] és [3]).

Az erdőgazdasági üzemterv tíz évre szóló erdőgazdasági termelési terv, amelynek végrehajtása biztosítja az erdők rendeltetésének betöltését, az élőfakészlet bővített újratermelését és mindezek révén a népgazdaság fában és egyéb erdei termékekben jelentkező szükségleteinek mind nagyobb mértékű kielégítését (Vhr. 54. § [2]).

Az erdőgazdálkodással kapcsolatos szakmai feladatokat az üzemtervekben kell meghatározni. Az üzemterveket az adott erdő rendeltetésének figyelembevételével kell elkészíteni. (Vhr. 54. § [2]).

Az erdőgazdasági üzemtervek

Ellentétben a mezőgazdasággal, ahol az aratás és betakarítás az esetek zömében egy éven belül követi az ültetést-vetést, az erdőgazdálkodás hosszú — 30—120 éves — termelési ciklussal dolgozik. Erdész kifejezéssel a termelési ciklust vágásfordulónak nevezik.

A vágásforduló hosszú időszakában rendkívül szerteágazó tevékenységet kell végezni, amely — csak a fontosabbakat említve — felöleli a talajelőkészítést, erdősítést (ültetést, vetést, dugványozást), ápolási, nyesés, fakitermelés (tisztítás, gyérítés, véghasználat), erdővédelem stb. munkáit. Az erdőgazdálkodás a tisztítási munkákig bezárólag költségigényes és csak a gyérítési munkától kezdődően jár eleinte csekély, majd fokozódó haszonnal. A haszon a véghasználat — az aratás — alkalmából tetőzik. A cél az, hogy a vágásforduló során minden munkaműveletet, a szükséges gyakorisággal úgy végezzenek el, hogy a véghasználat időpontjában maximális mennyiségben a lehető legértékesebb faanyag keletkezzék. E célkitűzés megvalósítását szolgálják a tízéves időtartamot felölelő erdőgazdasági üzemtervek, melyek ismételt megújításuk révén a teljes vágásfordulót áthidalják.

Az erdőgazdálkodást folytató szervek kezelésében (használatában) rendszerint különböző korú, vágásfordulójú, vagyis eltérő jellemzőkkel rendelkező erdőtestek vannak. Az eltérő jellemzőkkel rendelkező nagyobb erdőtesteken belül az erdőrendezési tevékenység a természetes (völgy, gerinc, patak, út stb.), illetve mesterséges (nyiladék) vonalak felhasználásával, nagyobb (20—60 ha) — de még többé-kevésbé eltérő jellemzőkkel rendelkező — úgynevezett tagokat alakít ki. A tagokat további azonos jellemzőkkel rendelkező kisebb részekre osztják fel. Az ilyen, azonos jellemzőkkel rendelkező és így azonos munkavégzést igénylő kisebb, de legalább fél ha kiterjedésű erdőtestek az erdőrészesletek.

Az erdőgazdasági üzemtervek kezelőnként (használóként) készülnek, és községhatár, tag, erdőrészeslet mélységben tárgyalják a feladatokat. Az üzemtervek a tagokat községenként egytől kezdődően számjegyekkel, a tagokon belül elhelyezkedő erdőrészesleteket, „A”-val kezdődően betűkkel jelölik. (A Szentendre 22 C megjelölés tehát a Szentendre határában fekvő 22. számú tag „C” erdőrészesletére utal.)

Az erdőgazdasági üzemterv táblázatokba foglalt — erdőrészeslet

mélységű — leíró részből, összefoglaló statisztikai táblázatokból és térképmelléletekből áll.

A 3/1971 (III. 23.) MÉM sz. rendelet az üzemtervkészítést továbbfejlesztette. A rendelet megjelenésétől kezdődően ennek megfelelően új típusú — kézi és gépi feldolgozásra alkalmas —, míg azt megelőzően, régi típusú — csak kézi adatfeldolgozásra alkalmas — üzemtervek készülnek, illetve készültek. Mivel a régi típusú üzemtervek megújításáig — vagyis az átmeneti időszakban — mindkét üzemtervtípus használatos, ezért vázlatosan mindkettő felépítését szükséges ismerni.

Régi típusú üzemterv leíró része

- I. Területkimutatás a rendeltetésnek megfelelő bontásban.
- II. Részletes erdőleírás [fafaj, elegyarány, eredet (mag, sarj), életkor, magasság, átmérő, termőhelyi osztály, záródás, sűrűség, fatömeg, növedék, vágásérettségi kor, vágásérettségi mutató, erdősített és üres terület].
- III. Korosztály és vágásérettségi táblázat.
- III/a. A fafajok megoszlása a korosztályokban
- III/b. A fafajok megoszlása vágásérettség szerint.
- IV. Általános fatermelési terv (fafaj, elegyarány, kor, termőhelyi osztály, sűrűség, a tervezett tisztítás, gyérités, véghasználat, tuskózásterülete és fatömege. Az erdősítésre ajánlott fafaj, elegyarány, fiatalos pótlandó területe, felújítandó pusztavágás, betelepítendő parlag, aláttelepítés, összes erdősítendő terület).
- IV/a. Részletes erdősítési terv és nyilvántartás. (Erdősítendő terület, ebből sikeresen erdősült, fennálló kötelezettség.)
- IV/b. A fafajok megoszlása a véghasználatra besorolt faállományokban termőhelyi csoportok szerint.
- V. Üzemtervi feljegyzések,
- VI. Az erdő főbb adatai és az üzemterv indoklása.
- VII. Fahasználati nyilvántartás.

A kisebb területtel rendelkező erdőgazdálkodó szerveknél a II. és IV. táblázatok összevonásával egyszerűsített régi típusú üzemtervek készültek.

Új típusú üzemterv leíró része

- I. Területkimutatás a rendeltetésnek megfelelően bontásban, az előírások végrehajtásának átfogó nyilvántartásával.
- II. Erdőrészlet — lapok (részletes állapotleírás a felvétel időpontjában, tízéves terv, a végrehajtás részletes nyilvántartása)
- III/a. Korosztálytáblázat
- III/b. Vágásérettségi táblázat
- IV/a. Fahasználati táblázat
- V/a. Erdősítési táblázat
- VI. Az erdő állapotának és a gazdálkodás főbb adatainak átfogó jellemzése
- VII. Termőhelyvizsgálati adatok (termőhelyfeltárás).

Mind a régi, mind az új típusú üzemtervek mellékletét képezik az 1:10 000 méretarányú üzemtervi térképek, amelyek a tagok és erdő-részletek terepen történő azonosítását szolgálják, továbbá az új típusú üzemtervek esetében az üzemtervi térképpel azonos méretarányú talajfeltárási térkép, ha az erdőrendezés során termőhelyfeltárás történt.

Az üzemterv készítése során a földmérési (geodéziai) munka mellett fontos feladatként jelentkezik az erdő állapotának leírásával kapcsolatos adatrögzítés. A nyári és kora őszi hónapokban a terepen rögzített adatokat ősszel és télen dolgozzák fel és készítik el az üzemterveket. Ez utóbbi időszakban készülnek el az üzemterv táblázatos részei és az üzemtervi, valamint a talajfeltárási térképek.

Az új üzemtervek a terepi felvételt követően jan. 1-vel a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium (MÉM) jóváhagyásával lépnek hatályba.

Az üzemtervezés alapelvei (hozadékszabályozás, erdőfelújítás)

Alapvető szabály az, hogy az erdőből évente legfeljebb annyi fa-tömeg termelhető ki, amennyit az erdő évente nő, vagyis az évi növedéknek megfelelő mennyiség. Ha az évi növedéknél nagyobb a fakitermelés éves mértéke — a pénzügyi életből merített példával élve —, a kamaton túlmenően a tőkéhez is hozzányúlnak, és így a csökkent tőke kamata is csökkenő lesz. Ezt az alapvető tételt az

üzemtervezés gazdasági egységenként, illetve körzetenként érvényesíti és hozadékszabályozásnak nevezi. A hozadékszabályozás a tartamos fakitermelés (fahasználat) alapja, amely egyben a közérdeket szolgálja.

A másik alapvető szabály az, hogy a kitermelt erdő helyén az idős fák lehulló magjából, vagy egyes esetekben a levágott erdő sarjhatásából (természetes úton), illetve mesterséges erdősítés (ültetés, vetés, dugványozás) révén új és a gazdasági erdőkben a megelőzőnél értékesebb erdőt kell létrehozni. Ez a tevékenység az erdőfelújítás. Az erdőfelújítást az Erdőtörvény előírása szerint legkésőbb a fakitermeléstől számított negyedik évben kötelező megkezdeni.

Az üzemterv a fakitermelés sürgősségére, módjára, kiterjedésére (ha), mennyiségére (m^3), valamint véghasználat esetében az erdőfelújítás fafajára és területére egyaránt intézkedik.

Az erdőfelújítás során mindig a termőhelynek legjobban megfelelő fafajt vagy fajokot kell alkalmazni. A legmegfelelőbb döntést kritikus esetekben a termőhelyvizsgálat (termőhelyfeltárás) alapozza meg. A gyakorlatban sűrűn előfordul, hogy a gazdálkodó kevés ráfordítást igénylő felújítási módszert szeretne alkalmazni, mert ez pillanatnyi érdekeinek jobban megfelel. Kétségkívül könnyebb és olcsóbb egy akácost vagy más jó sarjadóképességű fajokból álló (tölgy-, nyár- stb.) erdőt levágni és minden beavatkozás nélkül megvárni, míg a tuskósarjából szinte magától új erdő jön létre. De gondol-e az ilyen gazda arra, hogy a sarjtermő tuskó — különösen ha ezt az eljárást már elődei is többször alkalmazták — 60, 90, 120 vagy esetleg már 150 éves. Az ilyen kimerült tuskó rövid életű, vékony, csokrosan álló sarjakat hoz létre. A sarjak kiritkulnak és csak gyengén árnyalják, fedik a talajt.

Ilyen körülmények között amellet, hogy az erdő mind silányabb és értéktelenebb lesz, a talaj fokozatos leromlása is bekövetkezik. A talaj leromlása pedig kizárja az értékesebb mageredetű vagy más fajokkal való felcserélést. Leszűrhető tehát a következtetés: Ha pillanatnyilag költségesebb és fáradságosabb is, még a leromlást megelőzően kell elvégezni a cserét mageredetű azonos vagy a termőhelyet jobban hasznosító más fajtával. Így teszünk eleget magunk és utódaink érdekeinek. Az erdőgazda munkája tehát generációkra kiható felelősséggel jár. A termőhely adottságainak legjobban megfelelő fajok szép növekedésű fáinak magasabb növedékben tulajdonképpen a bővített újratermelés valósul meg.

Erdőtelepítés, fásítás, távlati tervezés

Fontos feladat, hogy a mezőgazdasági termelés szempontjából gazdaságosan nem üzemeltethető, valamint a parlagterületeken új erdőt létesítsünk (erdőtelepítés), hogy ezáltal az ország erdővel borított területét (erdősültségét) növeljük. Az erdőtelepítést mindig megelőzi az eredeti művelési ág erdőre történő megváltoztatása.

A fásítás munkáját általában nem előzi meg a művelési ág megváltoztatása, tehát a terület legtöbbször az eredeti művelési ágban marad. A fásítás — kiterjedését tekintve — tulajdonképpen az erdőtelepítés korlátozott változata.

Az erdőtelepítés és fásítás terén az utóbbi huszonöt esztendőben szép eredményeket értünk el. Míg 1945-ben az ország erdőszültsége alig érte el a 12%-ot, 1972-ben az erdőszültség 16%-ra emelkedett, ezen belül az Alföldön megkétszereződött az erdőterület. Ha figyelembe vesszük, hogy minden 1%-os növekedésnek 93 000 ha erdőterület-növekedés felel meg, elégedettek lehetünk az elért eredményekkel.

Az erdőterület további növelésének, különösen az alföldi silány homokterületeken, továbbá a többé-kevésbé errodált, illetve erózió veszélyének kitett hegy- és dombvidéki, lejtős (szántó-, legelő- és parlag-) területeken még nagy lehetőségei vannak. Az állam az erdőtelepítési és fásítási feladatokhoz teljes összegű célsoportos beruházást nyújt. Az ezen célra rendelkezésre álló forrás azonban véges, így a további ütem a beruházói keretösszeg nagyságától függ. Az igények jelenleg jóval nagyobbak a lehetőségeknél.

A tíz évre szóló erdőgazdasági üzemtervek már több ízben említett hosszú termelési ciklus (vágásforduló) egy-egy középtávú láncszemét alkotják. Előírják mindazon feladatokat, amelyek a tartamos faanyagellátás, az erdő folyamatos felújítása, az erdőtelepítés, valamint az egyéb felsorolt szempontok alapján a közjó érdekeit szolgálják.

Az erdőgazdasági üzemtervek a felvétel évében sok más hasznos adat mellett tartalmazzák az erdő fafajösszetételét, korát, fatömegét, korosztálymegoszlását tízéves szakaszokkal, valamint az évenként várható gyarapodást (növedéket). Ezekből az adatokból hosszú távú — 20—30 évre szóló — terveket lehet készíteni. Megbízhatóan lehet következtetni pl.: a fafeldolgozó ipar üzeleinek fejlesztésére, új üzemek kapacitásának méretezésére és helyének megválasztására (ipar-telepítés), továbbá az erdők szállítópályákkal (út, vasút) való gazdaságos behálózására (erdőfeltárás).

Az erdőgazdasági üzemtervek használata

Mivel az üzemterv egyrészt az élőfakészlettel történő gazdálkodás tízéves távlati terve, másrészt az erdőgazdálkodás legfontosabb alapadatait foglalja össze, tehát mind a távlati, mind az éves gazdálkodás alapjául szolgál, ezért nagy jelentőségű.

Az üzemterv tartalmazza:

- a kötelező előírásokat és azok célszerűen ütemezett végrehajtását,
- azokat az információkat, amelyek az erdőgazdálkodás szervezési és irányítási munkájában nélkülözhetetlenek.

Az elvégzett erdőgazdasági munkákat, valamint az üzemtervi adatokban beállott változásokat, rendszeres nyilvántartás keretében folyamatosan (naprakész állapotban) fel kell jegyezni, mert ez teszi lehetővé:

- a végrehajtás ellenőrzését;
- az aktuális állapot felmérését;
- az országos irányítószerv és a helyi gazdálkodó szervek rendszeres tájékoztatását.

A változások, nyilvántartások vezetése az üzemterv végrehajtásának velejárója, nélküle az üzemtervek nem használhatók, vagyis az üzemterv szerinti gazdálkodás nem valósítható meg.

Az üzemtervnek vannak kötelező előírásai, amelyekről csak előzetes engedély alapján szabad eltérni, ilyenek:

- kezelési (használat) és művelési ág, továbbá az elsődleges rendeltetés megváltoztatása; az erdő területének megosztása;
- az erdőfelújítási és erdőnevelési (tisztítás, törzskiválasztó gyérités) munkák elvégzése területelőírás szerint;
- fakitermelési előírások betartása használati módok szerint;
- fakitermelések ütemezése sürgősség szerint:

1-es sürgősség: az üzemterv érvényességének kezdetétől számított három éven belül elvégzendő feladat;

2-es sürgősség: az üzemterv érvényességi idején belül elvégzendő feladat;

— Ezzel szemben:

a 3-as sürgősség: nem kötelező, vagyis a munka elvégzése az üzemtervi időszakon belül csak ajánlott!

Többszöri beavatkozás esetén a sürgősség mindig az első tevékenységre vonatkozik.

Az üzemterv a véghasználati fatömeget a tízéves időszak köze-

pére adja meg, vagyis a felvétel idején meglevő fatömeget ötévi folyónövedéssel megemelve tárgyalja.

Felújítógázásokban csak egyszeri (vagy esetleg megismételt) bontás végezhető, ha az üzemterv a tízéves tervidőszakra nem írja elő a teljes fatömeg kitermelését. Valamennyi előhasználat (tisztítás, gyérítés) üzemtervi előírása általában egyszeri területtel történik. Az előírás végrehajtása — az üzemtervi időszakon belül — terület szempontjából kötelező, fatömeg szempontjából nem.

Az üzemtervi előírásoktól eltérő tevékenység esetén az engedélyezés adatait is fel kell jegyezni az üzemtervbe.

Az erdők tulajdonjogi megoszlása

A Magyar Népköztársaság Alkotmánya kimondja: „Az egész nép vagyonaként az állami és a közületek tulajdona, a föld méhének kincsei, az erdő . . .”

1971. évben az erdőknek csaknem négyötöd része volt állami tulajdonban, erdőgazdaságok, állami gazdaságok, vízügyi és egyéb állami szervek kezelésében. A termelészövetkezeti és erdőbirtokossági erdőkben közületi tulajdonba, illetve használatba az erdők további egyötöd része tartozott. A magánszemélyek tulajdonában levő erdők aránya elenyésző, a fél százalékot sem érte el.

Ha a tulajdonviszonyokat összehasonlítjuk az 1945 előttivel (magánerdő 45%, hitbizományi, egyházi és részvénytársasági 38%, erdőbirtokossági 12%, állami 5%) nyilvánvalóvá válik az a döntő változás, amely az Alkotmány szellemében végbement. 1968. évtől kezdődően egységesen és országosan a következő nyolc szektor szerint különböztetjük meg az erdőket.

- Állami erdőgazdaságok
- Egyéb erdőgazdaságok
- Állami Gazdaságok
- Vízügyi Igazgatóságok
- Egyéb állami erdők (MÁV és Közúti Igazgatóságok, tanácsok, kórházak, szanatóriumok stb.)
- Termelészövetkezeti erdők
- Erdőbirtokossági társulatok

Egyéb nem állami erdők (magán, legeltetési bizottság, vízügyi társulás, egyházak, külföldiek stb.).

Ennek a részletezésnek megfelelően az ország összes erdőterülete 1971. jan. 1-én az 1 [sz.] táblázatban foglaltak szerint alakult.

Az üzemtervezést és az üzemtervszerű gazdálkodás ellenőrzését végző szervek feladatköre

A tíz évre szóló erdőgazdasági üzemterveket az állami erdőrendezőségek szervezetében működő erdőrendezési kirendeltségek készítik.

Az üzemtervet öt példányban készítik, amelyből egy példány az erdőt kezelő szervé, egy példányt az országos üzemtervtárban helyeznek el, míg a fennmaradó három példányból az erdőrendezőségek és más felügyeleti szervek részesülnek.

Az állami erdőrendezőségek minden jóváhagyott új típusú üzemtervhez mellékelik az „Erdőgazdasági üzemtervek használata” című MÉM kiadványt. Ez az ismertető az üzemterv alkalmazói, az erdőgazdálkodó szervek számára készült, és részletesen tartalmazza az üzemterv alkalmazásával kapcsolatos tudnivalókat.

Az erdőgazdasági üzemtervek alapján minden erdőt kezelő (használó) szerv éves tervet készít [Erdőtörvény 14. § (1)]. Az éves felhasználati (tisztítás, gyérités, véghasználat) és erdősítési (erdőfelújítási és erdőtelepítési) terveket az állami erdőrendezőségek erdőfelügyelőségei vizsgálják felül abból a szempontból, hogy azok megfelelnek-e az üzemterv előírásainak. Ugyancsak az erdőfelügyelőségek feladata az éves munkák műszaki átvétele. Az erdőfelügyelőségek az elvégzett munkákat évente egyszer az üzemtervek nyilvántartási részébe vezetik be. A gazdálkodó szervek a nyilvántartási részt saját üzemtervi példányukban — az erdőfelügyelőséggel történt előzetes egyeztetés után — ugyancsak vezetni kötelesek.

Jelenleg az ország területén tíz állami erdőrendezőség keretében összesen huszonnyolc erdőfelügyelőség és tizenkét erdőrendezési kirendeltség működik. A tíz állami erdőrendezőség munkáját elősegítő tevékenységet fejt ki az Állami Erdőrendezőségek Műszaki Irodája (ÁEMI).

A szervezeti felépítést — a könyv végén található — térkép-melléklet és a 21 sz. táblázat szemlélteti. A tíz állami erdőrendezőség

és az Állami Erdőrendezősek Műszaki Irodája a MÉM Erdőrendezési Főosztályának irányítása alatt áll.

Az üzemtervszerű gazdálkodás ellenőrzését a szakmai felügyelet keretében az állami erdőrendezősek (erdőfelügyelőségek) végzik. Termelőszövetkezetek tekintetében a hatósági jogkört első fokon, az állami erdőrendezősek (erdőfelügyelőségek) véleményezése alapján a Megyei Tanácsok, egyes esetekben a Járási Hivatalok gyakorolják. Valamennyi erdőgazdálkodó szervre vonatkozóan a legmagasabb szintű szakmai ellenőrzést és a másodfokú hatósági jogkört az alábbi kivétellel a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium látja el.

A Járási Hivatalok jogkörébe utalt egyes hatósági feladatok tekintetében a Megyei Tanács a másodfokú hatóság. Az ilyen — másodfokon sem lezáruló — ügyekben a MÉM dönt.

Az erdőrendezési kirendeltségek

Az erdőrendezési kirendeltség feladata az, hogy működési területén minden erdőt kezelő (használó) szerv részére térítésmentesen készítse el az erdőgazdasági üzemterveket. Az Erdőtörvény EVT 13. § (2) bekezdése lehetővé teszi ugyan azt, hogy az erdőgazdálkodó szerv saját maga részére — tehát az állami erdőrendezősek erdőrendezési kirendeltségének mellőzésével — készíthessen üzemtervet, amennyiben azzal erdőmérnököt bíz meg. Ilyen eljárásra általában csak igen ritkán kerül sor. Az üzemtervet jóváhagyásra a MÉM-hez ez esetben is fel kell terjeszteni.

Az erdőrendezési kirendeltség

- az erdőfelügyelőség bevonásával elkészíti és az erdő kezelőjével (használójával) megtárgyalja az üzemterv készítése során alkalmazásra kerülő helyi irányelveket rögzítő előzetes jegyzőkönyvet,
- az üzemtervezéssel kapcsolatos terepi és feldolgozási munkákat az előzetes jegyzőkönyvben rögzített irányelvek és az érvényben levő rendelkezések alapján végzi el,
- kapcsolatot tart az Országos Földmérési és Térképészeti Hivatal helyi szerveivel és az Állami Erdőrendezősek Műszaki Irodájával a szükséges térképanyag beszerzésének érdekében,

- az üzemterv szerkesztési példányát az erdőfelügyelőség és az erdőt kezelő (használó) szerv bevonásával megtárgyalja és az észrevételeket — amennyiben azok a szakmai utasításokkal nem ellentétesek — az üzemterv véglegesítésénél érvényesíti,
- a más szervek által készített erdőgazdasági üzemterveket a helyszínen felülvizsgálja,
- az elkészített és megtárgyalt szerkesztési üzemtervpéldányokat, valamint a más szervek által készített üzemterveket véleményével az állami erdőrendezéséig továbbítja.

Az erdőrendezési kirendeltségek feladataiból kitűnik, hogy a gazdálkodó szervek az előzetes jegyzőkönyv elkészítésekor és a szerkesztési példány véglegesítésekor érvényesíthetik jogos kéréseiket. Amennyiben evvel a jogukkal nem élnek, a jóváhagyás után erre már nincs lehetőségük. Ezért fontos, hogy a gazdálkodó szervek szoros munkakapcsolatban álljanak a területükön működő üzemtervkészítő részleggel és hogy munkájukat minden egyéb vonatkozásban is elősegítsék (elhelyezés, közlekedés stb.).

Az erdőfelügyelőségek

Az erdőfelügyelőség működési területén az összes erdőt kezelő (használó) szervnél ellátja az üzemtervszerű gazdálkodással, valamint a közérdekű erdőtelepítés és fásítás ellenőrzésével összefüggő alábbi fontosabb feladatokat:

- részt vesz az üzemtervkészítéssel kapcsolatos előzetes jegyzőkönyv, valamint a szerkesztési példány elkészülte után felvett jegyzőkönyv tárgyalásán. Gondoskodik arról, hogy az üzemterv jóváhagyásáig a gazdálkodó szerveknek rendelkezésére álljon a szerkesztési példány,
- a jóváhagyott üzemtervek egy-egy példányát nyilvántartásba veszi, elkülönített helyen rendszerezett formában tárolja, biztosítja a hivatalos célra való felhasználást. Ugyanezt teszi a lejárt üzemtervekről készített zárójegyzőkönyvekkel,
- gondoskodik az üzemtervi változások folyamatos feljegyzéséről,
- az üzemtervszerű gazdálkodást biztosító éves fakitermelési és erdősítési irányszámokat a gazdálkodó szervekkel közli,

- ellenőrzi az éves fakitermelési és erdőművelési terveket,
- ellenőrzi az erdőfelújítási és erdőtelepítési költségvetéseket és elszámolásokat,
- ellenőrzi a kitermelt fatömeg számbavételét, összesíti és továbbítja az erdőfenntartási járulék befizetésének alapjául szolgáló adatokat,
- gondoskodik az erdőművelési (erdősítési, tisztítási, tuskózási, ápolási stb.) munkák műszaki átvételéről,
- gondoskodik az erdőszítési és fakitermelési munkák évenként egyszer történő nyilvántartásba vételéről. A gazdálkodó szervezetnél ellenőrzi a nyilvántartásba vételei megtörténtét,
- az üzemtervtől eltérő fakitermelési, rendkívüli termelési, üzemtervmódosítási és vágáscsere-kérelmeket ellenőrzi és véleményezi,
- az erdőtelepítéssel kapcsolatos célcsoportos állami beruházási igényeket, valamint a termelőszövetkezetek erdőfelújításainak állami támogatási igényét összesíti,
- az erdőtelepítéssel kapcsolatos kivitelezési terveket felülvizsgálja,
- elősegíti és koordinálja az erdőtelepítő és fásító szervek ültetési, anyagbeszerzési tevékenységét,
- javaslatot tesz a területátadással, művelésiág-változtatással legeltetéssel, szántóföldi művelésbe adással kapcsolatos ügyekben,
- folyamatosan ellenőrzi a határjelek létesítését és fenntartását, a nyiladékok tisztántartását, ezáltal biztosítja a megfelelő tájékozódást és azt, hogy az üzemtervek készítésének terepi munkái zavartalanul bonyolódhassanak.

Az állami erdőrendezőségek

Az erdőgazdálkodással összefüggő ügyekben közvetlen kapcsolatban áll a Megyei Tanácsokkal, erdőgazdaságokkal, az Állami Gazdaságok Megyei Főosztályaival, vízügyi igazgatóságokkal, közúti és MÁV igazgatóságokkal, saját szerveivel (erdőrendezési kirendeltség, erdőfelügyelőség), az Állami Erdőrendezőségek Műszaki Irodájával és felettes hatóságával a MÉM Erdőrendezési Főosztályával.

Fontosabb feladatai:

- irányítja és ellenőrzi a működési területen levő erdőrendezési kirendeltség(ek), erdőfelügyelőségek és az állami erdőrendező-ség központi létszámába tartozó dolgozók munkáját,
- az üzemterv szerkesztési példányát, valamint a más szervek által készített üzemterveket felülvizsgálat után a MÉM Erdőrendezési Főosztályához jóváhagyásra terjeszti fel,
- a jóváhagyott üzemtervek négy, visszaküldött példányából egy példányt az erdőt kezelő (használó) szervnek, egy példányt a területileg illetékes erdőfelügyelőségnek küld meg. A többi példányok tekintetében saját hatáskörben intézkedik,
- az üzemtervi nyilvántartások és változások vezetését mind az erdőfelügyelőségnél, mind a gazdálkodó szerveknél ellenőrzi,
- az éves fakitermelési és erdőművelési terveket igazolja. Az erdősítési költségvetéseket és elszámolásokat jóváhagyja, illetve igazolja,
- ellenőrzi a kitermelt fatömeg számbavételét, valamint az erdősítések műszaki átvételét,
- az üzemtervtől eltérő, valamint a rendkívüli (elemi káros) fakitermeléseket, továbbá az üzemterv-módosítási és vágás-csere-kérelmek egy részét saját hatáskörében intézi, vagy jogkörét meghaladó esetekben a MÉM Erdőrendezési Főosztályához továbbítja,
- éves, megyesoros keretszámjavaslatot küld a MÉM Erdőrendezési Főosztályának az erdőtelepítési és fásítási munkákról, valamint a TSZ-erdőfelújítások állami támogatásairól. A jóváhagyott keretet lebontja és a felhasználást ellenőrzi.

A fontosabb feladatok felsorolásából kitűnik, hogy az állami erdőrendező-ségek (erdőfelügyelőségek) útján beszerzett előzetes engedély nélkül az üzemtervben előírt feladatoktól eltérni tilos. Az üzemtervi előírásokat sértő cselekmények fegyelmi, szabálysértési, súlyosabb esetekben gazdasági bírságolási, bűnvádi eljárást eredményezhetnek. Az ilyen eljárások megindítása, illetve kezdeményezése az állami erdőrendező-ségek (erdőfelügyelőségek) hivatali kötelessége.

Állami Erdőrendezőségek Műszaki Irodája

A tíz állami erdőrendezőség munkáját elősegítő tevékenységet fejt ki az Állami Erdőrendezőségek Műszaki Irodája (ÁEMI). Az ÁEMI szerteágazó tevékenysége közül a legfontosabbak:

- az erdőrendezés fejlesztésével kapcsolatos munka, különös tekintettel az adatfeldolgozás gépesítésére (Fejlesztési Osztály),
- az üzemtervkészítéshez és a MÉM irányító tevékenységéhez szükséges térképanyag biztosítása (Fotogrammetriai Osztály),
- az állami erdőrendezőségek által szolgáltatott adatok összesítése; közreműködés a MÉM erdőrendezéssel kapcsolatos publikációinak összeállításában, országos üzemtervtár kezelése, nyomtatványellátás (Adatnyilvántartási Osztály).

Külön kell szólni az ÁEMI Balatonfüreden működő Fásítást Tervező Osztályáról, amely a városok, ipartelepek zöldövezeti tervei és az egyéb speciális fásítási tervek elkészítésével az egészségesebb környezet megteremtésének alapjait rakja le.

Erdőgazdálkodást folytató szervek feladatai az üzemszerű gazdálkodás terén

Az erdőnek más szerv kezelésébe történő átadásához, művelési ágának megváltoztatásához természetben történő megosztásához előzetes engedély beszerzése szükséges (EVT 9. § és Vhr. 35. § 40. §).

Erdőben, fásításban csak *elsődleges rendeltetésének* megfelelő gazdálkodást szabad folytatni (EVT 12. §).

Az állami erdőrendezőség *ellenőrzi az erdőkben az üzemterv szerint történő, a fásításokban pedig a rendeltetésszerű gazdálkodást* (Vhr. 53. § [2]).

Az erdő, fásítás rendeltetésszerű használatát akadályozza az a tevékenység, amely *hátrányosan* befolyásolja az erdőgazdasági üzemterv, vagy ennek hiányában a felügyeletet ellátott szerv előírásainak végrehajtását.

Az üzemterv — amelynek előírásait a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter hagyja jóvá és teszi kötelező érvényűvé — tartalmazza a benne leírt terület

- kezelési (használati) viszonyait, művelési ágát, elsődleges ren-

deltetését, tagozódását (községhatár, tag, erdőrészlet) és a kialakított területegységek nagyságát,

- fatermőképességének fenntartását és fokozását, vagyis az erdőfelújítási és erdőnevelési tevékenységet,
- fahasználatok tartamosságának biztosítását (az élőfakészlettel való gazdálkodást),
- fakitermelések besorolását használati módok szerint (tisztítás, törzskiválasztó és növedékfokozó gyérités; véghasználati tarvágás és felújítótávágás, továbbá az egészségügyi jellegű termelés).

Az üzemterv szerinti gazdálkodás biztosítása érdekében az alábbi irányelveket kell érvényesíteni:

- *Erdőfelújítások* maradéktalan elvégzése, ezen belül is a lemaradások felszámolása, vagyis az érintetlen (vagy talajjelőkészítéssel érintett, de még üres) tarvágásos területek felújítása; a végvágást követő negyedik évben sem erdősült területek felszámolása; az elhúzódó felújítások befejezése.
- *Nevelő vágások* (elsősorban tisztítások és törzskiválasztó gyéritések) területi előírásainak végrehajtása az erdőnevelési szakmai követelményeknek megfelelő minőségben.
- *Sürgősségi előírások* betartása a fakitermelések végrehajtásánál.
- A keresett értékesebb fafajok (fenyő, bükk, tölgy) esetében még átmenetileg sem engedhető meg, hogy az éves véghasználat túlhaladja az átlagos üzemtervi előírást (vagyis a tíz évre szóló üzemterv egy évre eső hányadát).
- Nem engedhető meg a *jobb minőségű véghasználati állományok* kiválogatása, koncentrált kitermelése.
- A jelenleg kevésbé keresett fafajok (cser, akác, hazai nyár) véghasználatában 1975-ig még elfogadható bizonyos fokú tartalékolás.

Az üzemtervi előírások betartásának ellenőrzésére szolgál az üzemtervi időszak közepén (az ötödik év végén) az erdőrendezőség által végrehajtott üzemtervi felülvizsgálat (üzemtervi revízió).

Üzemtervtől eltérő tevékenység engedélyezése

Az erdőgazdasági üzemtervi előírásoktól eltérő tevékenységet — az állami erdőrendezőség szakvéleménye alapján — a mezőgaz-

dasági és élelmezésügyi miniszter engedélyezheti (Vhr. 57. § [1] és [2]).

Az üzemtervi előírástól eltérő fahasználattal kitermelt famennyiséget az üzemtervi időszakon belül meg kell takarítani. (Vhr. 57. § [3]).

Az üzemterv érvényességi ideje során előfordul, hogy az üzemtervi előírásoktól kényszerűségből (elemi csapás, elemi kár stb.) vagy célzerűségből (pl.: magasabb népgazdasági érdekek, vagy természetes újulat megjelenése stb.) el kell térni, ilyen eltérések: kezelés (használat) vagy a művelési ág, illetve elsődleges rendeltetés vonatkozásában beállott változás, erdőrészlet megosztása; előírástól eltérő fahasználati és erdőművelési (erdőfelújítási, erdőnevelési) tevékenység.

Az üzemtervtől eltérő tevékenység engedélyezését a gazdálkodó szervnek kell kérnie megfelelő indok alapján és pedig — elemi csapástól eltekintve — *mindig előzetesen* az állami erdőrendezőség útján. Az üzemtervi előírástól való eltérés kérése ezen célra rendszeresített nyomtatvány felhasználásával történik. (Több üzemtervet érintő módosítás esetén a kérelmet mindegyik üzemtervre külön-külön kell elkészíteni.)

Ha az üzemtervi módosítás erdőrészlet-megosztást jelent, a kérelemhez üzemtervi térképvázlatot is kell csatolni, melyen a megosztási határvonalat fel kell tüntetni.

Minden engedélyezett módosítást, továbbá a megtakarítási és cseereerdősítési előírást az üzemtervben és a hozzá csatolt térképen át kell vezetni. A változást engedélyező határozat egy példányát az üzemtervhez kell csatolni. Szükség esetén az üzemtervtől eltérő tevékenység (pl.: elemi kár után véghasználat) el is rendelhető.

Üzemtervi előírástól *előzetes engedély nélkül* történt eltérés esetén az okozott kár nagyságától és a körülményektől függően — szabálysértési vagy bünvádi eljárást, esetleg gazdasági bírság kiszabása iránti eljárás megindítását kell kezdeményezni.

Az erdőt kezelő (használó) szervek az erdőgazdasági üzemtervek alapján éves tervet készítenek (EVT 14. § [1]).

Az erdők kezelőjének (használójának) éves *fakitermelési*, erdősítési és erdőnevelési terveit az állami erdőrendezőség megvizsgálja abból a szempontból, hogy azok megfelelnek-e az üzemterv előírásainak (Vhr. 55. § [1]).

Az éves fakitermelések tervezése

Az éves fakitermelés tervezése magába foglalja: vágásbesorolás, vágásjelölés, fa tömegének megállapítása, végül az éves fakitermelési terv összeállítása és felülvizsgálata munkáját.

Vágásbesorolás

— Az erdőgazdálkodást folytató szervek évenként „Vágásbesorolási javaslat”-ot állítanak össze, amely az erdők rendeltetése szerint, használati és fafajcsoportonként tartalmazza a kitermelésre tervezett erdőrészeket jelét, teljes és érintett területét, a tárgyévben kitermelésre tervezett bruttó fatömegét (a kiadott nyomtatvány-minta szerint).

— A vágástervbesorolási javaslat összeállítása során a szakszerű és tartamos erdőgazdálkodás elveinek érvényesítése mellett az üzemterv sürgősségi sorrendjét és a fafajarányos előírásait is be kell tartani.

— A vágásbesorolási javaslatot a tárgyévet megelőző év május 1-ig meg kell küldeni a területileg illetékes állami erdőrendezőségnek egyeztetés végett. Az üzemterv előírásaival történt egyeztetés után azt az erdőrendezőség 30 napon belül észrevételeivel együtt visszaküldi az erdőgazdálkodó szervnek.

Vágásjelölés

— Az érvényesített vágásbesorolási javaslatban szereplő vágásterületek határait — az egyértelműen meghatározott erdőrészet-határvonalak kivételével — feltűnő módon, tartósan és összeláthatóan úgy kell megjelölni, hogy a vágásterületek műszaki átvételekor is ellenőrizhetők legyenek.

— A vágásterületek határvonalain belül a kitermelésre kerülő egyes fákat — tarvágás és felújítógágás végvágásának a kivételével — az erdőművelési irányelvek előírásai szerint feltűnő módon tartósan meg kell jelölni.

- A vágásjelölést az erdőfelügyelőség szűrőpróbaszerűen ellenőrzi. Ha a jelölés szakszerűtlen, vagy nincs elvégezve, a vágás-területet az éves fakitermelési tervbe bevenni nem szabad.

Vágásterület fatömegének meghatározása (fatömegbecslés)

- Az erdőgazdálkodó szerv az éves fakitermelési terv (vágásterv) összeállításához vagy átveszi a növedékesített üzemtervi adatokat, ha az üzemterv által előírt és a kitermelésre tervezett erdőterület megegyezik (pl.: tarvágás), vagy az üzemterve, készítésénél előírt pontosságú fatömeg-meghatározást kell végezni, ha az üzemtervi fatömeg nem fogadható el, vagy üzemterv nem áll rendelkezésre.
- Kisebb jelentőségű vagy fatömegű erdőrészletek (tisztítás, vékony gyérités) esetén, továbbá fasorok, kisebb facsoportok, egyes fák esetén statisztikai becslés, vagy értéktelenebb faanyag esetén szembecslés is alkalmazható.

Éves fakitermelési terv felülvizsgálata

Az erdőrendezőséggel egyeztetett vágásbesorolási javaslat, az elévzett és elfogadott vágásjelölés és fatömegbecslés alapján „éves fakitermelési terv”-et (vágástervet) kell készíteni. A vágástervbe csak azok az erdőrészletek kerülhetnek be, amelyek az erdőrendezőség által elfogadott vágásbesorolási javaslatban szerepelnek, amelyekben a vágásjelölés és fatömegbecslés — az erdőrendezőség által elfogadott módon — megtörtént, továbbá üzemtervtől eltérő használat esetén az erre vonatkozó engedélyezés már megérkezett.

Erdőből, fásításból faanyag csak akkor termelhető ki, ha az erdőgazdálkodó szerv által a tárgyévet megelőző év szeptember 1-ig a fent leírt módon és az érvényben levő nyomtatványon összeállított „éves fakitermelési terv”-et a területileg illetékes állami erdőrendezőség záradékolta, hogy az megfelel az üzemtervi és egyéb előírásoknak. Az így jóváhagyott „éves fakitermelési terv”-et legkésőbb a tárgyévet megelőző november 1-ig vissza kell küldeni az erdőgazdálkodó szerv részére.

Állami erdőgazdálkodó szervek esetében a közvetlen felügyeletet

ellátó szerv, szövetkezetek és egyéni erdőtulajdonosok esetében, valamint a fák védelméről szóló 21/1970. (VI.21.) Korm. sz. rend. hatálya alá eső területen a tanácsi szakigazgatási szervek más megkötéseket is előírhatnak. Ezek a megkötések azonban a nov. 1-ig történő visszaküldést nem befolyásolhatják.

Eltérés az éves fakitermelési tervtől

Az éves fakitermelési tervtől az előző pontban megjelölt szerv(ek) hozzájárulása nélkül eltérni nem szabad.

Kivétel a sürgős szükség, illetve élet- és vagyonsbiztonság rendkívüli esete (árvíz, tűzvész, földrengés stb.) Ilyen rendkívüli helyzet esetén az éves tervtől eltérő fakitermelést utólag — 30 napon belül — kell bejelenteni a területileg illetékes állami erdőrendezőségnek.

Az állami erdőrendezőséghez beadott, az elfogadott éves tervtől való eltérés iránti kérelemhez minden esetben csatolni kell:

- az éves fakitermelési tervvel azonos módon összeállított „Pótterv”-et és a
- részletes indoklást.

Amennyiben az éves fakitermelési tervbe valamilyen ok miatt nem kerülhetett be, póttervben kell rendezni:

- az előző évben elmaradt nevelő vágásokat;
- megkezdett, de az év végéig be nem fejezett termeléseket;
- minden rendkívüli fahasználatot;
- vágáscseréket és vágástörléseket.

Rendkívüli fahasználat

- sürgős szükség, illetve élet- és vagyonsbiztonság rendkívüli esete,
- később jóváhagyott, idegen szervek által végrehajtásra kerülő sürgős népgazdasági beruházások, fegyveres testületek igénybevételei stb.,
- az erdőgazdálkodó szerv vagy kívülállók által elkövetett mulasztás, szabálytalanság vagy büntény miatt szükségessé váló, sürgős fakitermelés,
- hatóságilag elrendelt fakitermelés.

Vágáscsere

Ha az erdőgazdálkodó szerv — az előző éveket is figyelembe véve — éves tervében az üzemtervi előírás szerinti fatömeg felső határán van, vagy a rendkívüli fahasználat értékesebb (bükk, tölgy, fenyő) fafajokban következik be, vagy becslési hiba miatt fatömegtúllépés áll elő, a szükségessé váló rendkívüli fakitermelések fatömegét fafajcsoportonkénti mélységig a véghasználatban köteles megtakarítani. Ilyenkor javaslatot kell tenni a rendkívüli fahasználatról egyidejűleg az éves fakitermelési tervben szereplő és a fenti irányelveknek megfelelő egyes erdőrészek fatömegének törlésére. Vágáscsere miatt erdőrészek megbontása nem engedélyezhető.

Vágástörlés

Az erdőrendezőség a jóváhagyott éves fakitermelési tervből vagy póttervből erdőrészeket törölhet, ha:

- azt felső szervek vagy a hatóság elrendeli;
- szabálytalan termelés vagy fatömegbecslési hiba folytán a kitermelt többlet fatömeg megtakarítására már lehetőség nincsen;
- a törlést az erdőgazdálkodó szerv indokoltan kéri;
- az erdőrészlet hiba folytán került az éves tervbe.

Engedély nélküli fakitermelés

Engedély nélkülinek minősül a fakitermelés — a sürgős szükség esetét kivéve —, ha

- olyan erdőrészletben vagy fásításban hajtják végre, amely sem az éves fakitermelési tervben, sem a póttervben nem szerepel, illetve onnan vágáscsere vagy más ok miatt törölve lett,
- engedélyezett területen végzik ugyan, de nem az előzetesen kijelölt egyedeket termelik ki,
- a műszakilag befejezettként átvett erdősítések, fiatalosokból — előzetes engedély nélkül — faegyedeket emeltek ki vagy termeltek ki.

Az engedély nélküli fakitermelés — amennyiben az okozott kár az ötezer forintot nem haladja meg — szabálysértési eljárást von maga után (17/1968. [V. 14]. Korm. sz. rend. 103. §-a).

Fakitermelések végrehajtása

A fakitermelést úgy kell végrehajtani, hogy

- a talaj termőerejében, az újulatban, a visszamaradó faállományban és a kitermelt faanyagban a lehető legkisebb kár keletkezzék;
- a különleges célú erdők és fásítások a fakitermelés elvégzése után is megfeleljenek elsődleges rendeltetésüknek;
- az erdőfelújítási munkákat elősegítse;
- az erdővédelmi követelményeknek megfeleljen.

A fakitermeléseket időben úgy kell elvégezni, hogy folyamatosan (egyenletes ütemben) nyerjenek befejezést (és átvételt).

A fakitermelés akkor tekinthető befejezettnek, ha

- véghasználatban és gyérítésben a fák töről való leválasztása megtörtént és a kitermelt fatömeget erdőrészletenként és fafajonként bruttó tömör-köbméterben számba vették;
- véghasználatban a kitermelt fatömeget az erdőrészlet területéről elszállították, vagy olyan helyen és alakzatban tárolják, hogy az erdőművelési munkák végrehajtását nem akadályozza;
- a felújításra kerülő vágásterületen a tuskót és a vágáshulladékot vagy eltakarították, vagy az erdőfelújítási irányelveknek megfelelően tárolják;
- a tisztításban a kivágandó fákat töről leválasztották, és a kitermelt fatömeget bruttó tömör-köbméterben számba vették.

Kitermelt faanyag számbavétele

Az erdőgazdálkodó szervnek a kitermelt faanyagot erdőrészletenként (helyrajzi számonként), fafajcsoportonként bruttó tömör-köbméterben számba kell vennie.

A bruttó fatömeg megállapítható:

- az üzemtervi és a vágástervi fatömegek alapján, ha a kitermelt fatömeg mennyiségét és fafaját az erdőgazdálkodó és az üzemtervet készítő szerv egyaránt azonosnak tartja az üzemtervi és a vágástervi fatömeggel;
- szembecsléssel, ha az erdőgazdálkodó szerv és az erdőrendezési felügyelő ebben előre megegyeztek;

- bruttó fatömeg közvetlen megmérése útján fatömegtáblák segítségével;
- tételesen számba vett nettó fatömeg mennyisége alapján a megállapított átszámítási tényezők alkalmazásával (a termelési — különleges — és a kéregapadék figyelembevételével).

A bruttó fatömeg szolgál az üzemtervi nyilvántartás, statisztikai adatszolgáltatás, a fakitermelési terv leszámolása, elvonási és támogatási rendszer (gazdasági ösztönzőrendszer) alapjául.

Az erdőgazdálkodó szervnek saját céljára és más irányú adatszolgáltatási kötelezettsége miatt a nettó fatömeget is ki kell mutatni. Ennek megállapítására a mindenkor érvényes szakmai és számbavételi szabványelőírásokat és az egységes bizonylati rendet kell figyelembe venni. A nettó fatömeg megállapítható darabonkénti, csoportonkénti, sarangonkénti és rakatonkénti számbavétellel. Ezeket a számba vétel során maradandó módon sorszámmal és mennyiségi megjelöléssel kell ellátni és nyilvántartásba venni.

A számbavétel szempontjából

vastagfa: minden ipari fa és a vékonyabb végén 5 cm-nél vastagabb faanyag, amelynek hossza egy méter vagy ennél nagyobb;

vékonyfa: az 5 cm-nél vékonyabb faanyag.

Vágásterületek átvétele és leszámolása

A befejezett erdőrészleteket az erdőrendezőségnek előre be kell jelenteni, hogy az átvétel, illetve leszámolás egyenletesen és folyamatosan megtörténhessék. Az átvétel során az átadó (vagy képviselője) jelenlétében az erdőrendezőség felügyelője elvégzi a leszámolást az erdőrészletben. A leszámolás alapjául szolgál a faanyagfelvételi lap (C-lap) és a helyszíni műszaki átvétel.

Faanyagmozgatás

A faanyagmozgatás végrehajtása során a termőtalajban, a fiatalosban (újulatban), a visszamaradó faállományban és a kitermelt faanyagban csak az elkerülhetetlen mértékű kár keletkezhet.

A kitermelés színhelyéről csak számba vett faanyagot szabad elszállítani.

Erdész foglalkoztatására kötelezett erdőgazdálkodó szerv (Vhr. 63 §) által kitermelt faanyag a kitermelés helyéről csak az erdész által kiállított bizonylattal szállítható (Vhr. 103 § [1]).

Az erdész foglalkoztatására nem kötelezett szervek által kitermelt faanyag szállításához szükséges bizonylatot (szállítási igazolást) az illetékes tanács szakigazgatási szerve adja ki. (Vhr. 103 § [2]).

Faanyag értékesítése

Értékesíteni (forgalomba hozni és felhasználni) csak bruttó tömörköbméterben számba vett (anyagszámadásban szereplő) faanyagot szabad.

Kitermelt faanyag értékesítését a mindenkor érvényben levő forgalmazási rendnek és a szabványelőírásoknak megfelelően kell lebonyolítani.

Lábon álló fatömeg értékesítése: ha az erdőgazdálkodó szerv idegének részére lábon álló faanyagot kíván értékesíteni, a besorolásra, jelölésre, fatömegbecslésre, a fakitermelési terv összeállítására, a fakitermelés végrehajtására és a faanyag mozgatására vonatkozó és az előző pontokban leírt irányelvek betartása ebben az esetben is kötelező. Ilyen esetben a fatömeget az előzetesen számba vett és a fakitermelési tervben szereplő mennyiséggel kell nyilvántartásba venni.

Erdőművelési munkák éves terve

Az éves erdőművelési tervet minden erdőgazdálkodást folytató szerv az erdőgazdasági üzemterv (nem üzemtervezett erdőtelepítések és fásítások esetében a kivitelezési terv), továbbá az előző évi műszaki átvételi adatok és a helyi erdőművelési irányelvek alapján köteles elkészíteni. A nyomtatványellátást az erdőrendezőség (erdőfelügyelőség) biztosítja.

Külön éves erdőművelési tervet kell készíteni az erdőfelújítás és erdőfenntartás, valamint az erdőtelepítés és fásítás munkáiról.

Az éves erdőművelési tervet úgy kell összeállítani, hogy az az állami erdőrendezőség ellenőrzési, valamint a gazdálkodó szerv üzemviteli szempontjainak egyaránt megfeleljen. Ennek érdekében az éves tervnek tartalmaznia kell erdőrészletenként és munkaműveletenként mindazon adatokat, amelyek lehetővé teszik:

— az üzemterv (kivitelezési terv) előírásával való összehasonlítást,

— a munka végrehajtását és ellenőrzését,

— az éves költségvetés elkészítését.

Az éves erdőművelési terv a talajelőkészítés, erdősítés (ültetés, vetés, dugványozás) ápolás mellett olyan — fatömegvonzalommal kapcsolatos — munkaműveleteket is tartalmaz, mint a tuskózás, tisztítás, törzsnevelő nyesés. E munkaműveleteknél az erdőrésztelenként kitermelni tervezett fatömeget az éves erdőművelési tervben célszerű szerepeltetni, de a végsorokat (ha, m³) az éves fakitermelési tervbe is kötelező beépíteni.

A törzskiválasztó és növedékfokozó gyérítésekről, továbbá a felújítógázásokról éves erdőművelési terv nem készül. Ezeket az erdőnevelési irányelvek alapján kijelölt és megbecsült fatömegadatokkal az éves fakitermelési tervben kell erdőrészlet mélységben tárgyalni.

Az éves erdőművelési terv benyújtásának határidejét az állami erdőrendezőség (erdőfelügyelőség) a költségvetések benyújtási határidejével összhangban saját hatáskörében állapítja meg.

Erdőművelési munkák éves költségvetése és elszámolása

Az erdőművelési munkák éves költségvetését az erdőművelési munkák éves terve alapján a gazdálkodó szerv készíti el az állami erdőrendezőség (erdőfelügyelőség) ellenőrzése mellett. Az állami erdőrendezőség által jóváhagyott (igazolt) költségvetés egy példányát az illetékes bankszervhez a gazdálkodó nyújtja be. Ha nem az állami erdőrendezőség a jóváhagyó (pl.: termelészövetkezetek, állami gazdaságok stb.), úgy a bankszervhez való benyújtás előtt a költségvetést jóváhagyási záradékkal is kötelező ellátni. (pl.: termelészövetkezeteknél a Megyei Tanács, állami gazdaságoknál erdőfelújításuk esetében az Állami Gazdaság igazgatójának, erdőtelepítések esetében az ÁGOK-nak a jóváhagyása szükséges).

Az elvégzett munkák mennyiségi adatait az állami erdőrendezőség (erdőfelügyelőség) évente a júl.—szept. hónapokban — a gazdálkodó

szerv képviselőjének bevonásával — műszaki átvételek során rögzíti. A műszaki átvételi adatok alapján készíti el a gazdálkodó szerv az éves elszámolást. Az erdőrendezőség által igazolt elszámolás egy példányát az illetékes bankszervhez a gazdálkodó szerv nyújtja be kiegyenlítés céljából.

A költségvetések és elszámolások elkészítésénél alkalmazható egy-számúakat és a határidőket a mindenkor érvényben levő jogszabályok írják elő.

A szükséges nyomtatványokkal az állami erdőrendezőség (erdő-felügyelőség) látja el a gazdálkodó szerveket.

Erdősítések költségforrásai

Az erdőfelújítási és erdőfenntartási munkák költségforrásai az erdőfenntartási alap (erdőgazdaságok), az erdőfenntartási tartalék (állami gazdaságok, termelőszövetkezetek), valamint az egyéb állami szerveknél a fejlesztési alap. A felsorolt forrásokat a kitermelt fa-tömeg után a gazdálkodó által befizetett meghatározott összegű erdőfenntartási járulék táplálja. Ha termelőszövetkezetknél az erdőfenntartási tartalék nem fedezi az erdőfelújítási költségeket, azt állami támogatás egészíti ki. Az állami támogatás céljaira rendelkezésre álló keretet az állami erdőrendezőségek javaslata alapján a MÉM bontja le erdőrendezőségekre és ezen belül megyékre.

Az erdőtelepítési és fásítási munkák költségforrása az erdősítési célcsoportos beruházás, amely a munkák elvégzéséhez 100%-os állami fedezetet biztosít.

Befejezett erdősítések ötéves felülvizsgálata

A befejezett erdősítéseket öt év elteltével az állami erdőrendezőség (erdőfelügyelőség) felülvizsgálja. Amennyiben olyan erdősítést talál a felülvizsgálatok során, amelyek a gazdálkodó hibájából (ápolás elmulasztása, vadkár, egyéb gazdálkodási hiba stb.) elpusztultak, úgy az újraerdősítés értékét vissza kell fizetni. A felülvizsgálatra első ízben 1973-ban kerül sor, és az az 1968-ban befejezett erdősítésekre terjed ki. Mindezek alapján a *gazdálkodó szerv* akkor jár el helyesen, ha a *befejezett erdősítések ápolását és védelmét folyamatosan a továbbiakban is biztosítja.*

Erdőfelújítási hátrálék

Erdőfelújítási hátráléknak kell tekinteni a tarvágással érintett, de a tarvágás befejezésétől számított 4. évben sem erdősített (üres) területeket (Erdőtörvény Vhr. 2 § [1] b).

Erdőfelújítási hátrálék áll fenn tarvágás után akkor, ha az üres vágásterület meghaladja a vizsgált évet megelőző két évben keletkezett tarvágásos erdőfelújítási kötelezettséget, vagy ha a szükséges pótlást nem végezték el (9/1971. [V. 18.] MÉM—PM—ÁH együttes rendelet 6 § 2 a).

Erdőfelújítási hátrálék áll fenn fokozatos felújítóvágás során akkor, ha a vágás-vezetés a felújítási érdekeknek nem felel meg, nem végzi el a szükséges mesterséges kiegészítéseket, továbbá a jó makktermés adta lehetőségeket a gazdálkodó nem használja ki (9/1971. [V. 18.] MÉM—PM—ÁH együttes rendelet 6 § 2. b).

Erdőfelújítási hátráléknak tekintendők azok a területek, ahol a tarvágástól számított 8. évben vagy a végvágástól számított 6. évben nem fejeződött be a felújítás.

Amennyiben a vágásfelújítási hátrálék csökkentésére és végső soron annak felszámolására a gazdálkodó szerv nem kellő mértékben törekszik, az állami erdőrendezőség intézkedik a véghasználatok korlátozására, illetve átmeneti szüneteltetésére, valamint az új célcsoportos állami beruházási hitel megvonására (9/1971. [V. 18.] MÉM—PM—ÁH együttes rendelet 6 § (1) és (3)).

A gazdálkodó szervek feladata az, hogy a hátrálék fokozatos felszámolása mellett arról is gondoskodjanak, hogy a hátrálékot növelő, új belépő tételek csak olyan esetben jelentkezzenek, ha a megelőzés nem lehetséges (pl. elemi kár).

Erdei melléktermékek termelése és forgalmazása

Az Erdőtörvény (EVT) 10. § (1) bek. szerint az erdő, fásítás kezelője (használója) a jogszabályok rendelkezésének és az üzemterveknek megfelelően jogosult:

- a virág, növényi díszítőanyag, lombtakarmány, lombalom, humusz, zuzmó, moha, gyanta, fenyőtű, magvak, erdei gyógynövények, erdei gyümölcsök, gomba gyűjtésére;

- növényi cserzőanyagok, fűz vessző, fűzbot, nyír vessző, nyír rózse, sajmeggybot, sikárgyökér, továbbá előhasználati
- karácsonyfa termesztésére;
- nád, sás, gyékény termesztésére, fűkaszálásra;
- agyag, homok, kavics, kő és mészkő kitermelésére;
- mész- és szénégetésre és más erdei mellékhasználatokra, valamint a mellékhasználatok útján nyert termékek (termények) felhasználására és forgalomba hozatalára.

Ha a kezelő a mellékhasználat jogát részben vagy egészben nem gyakorolja, annak folytatására — a kezelő részére járó tőár befizetése mellett — más (alapítólevélben erre feljogosított, vagy iparengedéllyel rendelkező) szervvel szerződést köthet, vagy egyes személyeknek esetenként erre engedélyt adhat (kedvezményezett) (Vhr. 42. §. [1]).

A kezelő, vagy a kedvezményezett köteles az erdei melléktermék gyűjtését, illetve termelését végző dolgozóit igazolvánnyal ellátni.

Az erdei mellékhasználat csak az erdő elsődleges rendeltetésének sérelme nélkül, az üzemtervi előírásnak megfelelően gyakorolható. Üzemtervi előírás hiánya esetén — az üzemtervszerű gazdálkodás biztosítása érdekében — az erdei melléktermékek gyűjtési, illetve termelési helyének kijelöléséhez az állami erdőrendezőség előzetes egyetértése szükséges. Amennyiben az erdei melléktermékek gyűjtése vagy termelése az elsődleges rendeltetés megváltoztatását teszi szükségessé, annak előzetes engedélyezését az erdőrendezőség útján a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztériumtól (MÉM) kell kérni.

Különleges célú erdőkben és fásításokban erdei mellékhasználat nem folytatható. Rendkívüli, indokolt esetben a kezelő kérelmére, az erdőrendezőség javaslata alapján, az érdekelt szervek egyetértésével, a MÉM esetenként arra engedélyt adhat.

Kivételt képez az erdei virág (tő, illetve gumó nélkül) erdei gyümölcs (de szelídgesztenye és dió nem gyűjthető) és gomba, amelyet személyes szükségletére mindenki minden erdőben és fásításban gyűjthet, de csak rongálás és károkozás nélkül (EVT 10 § [2]).

Ennek mennyisége személyenként és alkalmanként virágból egy kézi csokornál, erdei gyümölcsből és nyersgombából $\frac{1}{2}$ kg-nál több nem lehet.

Személyes szükséglet kielégítésére szedett virágot, erdei gyümölcsöt és gombát értékesíteni nem szabad (Vhr. 42. § [2]).

Erdei melléktermékek (beleértve a karácsonyfát is) szállításához, illetve forgalomba hozatalához

- állami, termelőszövetkezeti erdő és fásítás esetén a kezelő által
- egyéb erdő, fásítás, valamint a fák védelméről szóló 21/1970. (VI. 21.) Korm. sz. rend. hatálya alá eső terület esetén az illetékes tanács szakigazgatási szerve által kiállított bizonylat (igazolás) szükséges (Vhr. 103 § [1] és [2]).

Gyantázás

Csak a fatermelés célját szolgáló erdők erdeifenyő és feketefenyő véghasználati állományjaiban végezhető, az üzemtervi előírások betartásával, illetve a termőhelyi adottságok és az állomány egészségi állapotának figyelembevételével, hegy- és dombvidéki erdőkben legfeljebb négy-hat évvel, alföldi homoki erdőben pedig legfeljebb két-három éven át a kitermelés megkezdése előtt. Növedéfköszítő gyéritésekben a kezelő és az engedélyezett együttes kérelmére, az erdőrendezőség javaslata alapján a MÉM esetenként ad előzetes engedélyt a vágásra már kijelölt törzseknek a kitermelése előtt két éven át történő gyantázására.

Karácsonyfa és díszítőlomb (zöldgally, fenyőtű) termelése

Karácsonyfát, díszítőlombot (zöldgallyat, fenyőtűt) csak erre a célra létesített karácsonyfatelepről, vagy előre kijelölt területről, illetve az éves fakitermelés (tisztítás, gyérités, véghasználat) során kikerülő faegyedekről szabad termelni.

A területileg illetékes állami erdőrendezőség, indokolt esetben — az érintett erdőrészeket tételesen tartalmazó fakitermelési pótterv alapján — olyan erdőrészekben is engedélyezheti a karácsonyfa és díszítőlomb termelését, amelyek az éves fakitermelési tervben nem szerepelnek.

A tisztítások és gyéritések során elsősorban az erdőnevelési irányelveknek kell érvényesülnie, és csak másodlagosan jelentkezhetnek a karácsonyfa termeléshez fűződő érdekek. Ennek megfelelően a karácsonyfa és díszítőlomb — szabályos termelés után — kizárólag a helyszínen fekvő anyagból válogatható ki.

A tisztítási kort még el nem ért befejezett erdősítésekből — az erdőrendezés előzetes külön engedélye alapján — csakis abban az esetben végezhető karácsonyfa-termelés (tőről való leválasztás vagy földlabdás kiemelés), ha a tőszámapasztás során a visszamaradó állomány sem állományszerkezeti, sem fizikai értelemben nem károsodik.

Ha a karácsonyfa-termelés következtében — túlzott, egyenlőtlen tőszámapasztás miatt, vagy a szakszerűtlen tisztítás, illetve gyérítés során — az állomány károsodást szenved, az okozott kár mértékének megfelelően szabálysértési, bűnvádi vagy gazdasági bírság kiszabása iránti eljárást kell kezdeményezni.

Külfejtéses bánya nyitása és üzemeltetése

Az erdőgazdálkodó szervek által tervezett külfejtéses művelésű kő-, kavics-, homok- és agyagbányák megnyitásának előfeltételei — művelésiág-változási engedély a MÉM-től,
— bányatelekhatar megállapítási eljárás lefolytatása.

Ezen túlmenően minden egy méter mélységet meghaladó erdőgazdasági bányauzemre „Műszaki üzemterv-”et is kell kidolgozni, amelyet az illetékes kerületi bányaműszaki felügyelőség hagy jóvá. (Bányászatról szóló 1960. évi III. törv. és annak végrehajtási rendeletei.)

Erdőgazdálkodást folytató szervek egyéb kötelességei és feladatai

Erdészeti szakember foglalkoztatása

Az erdő, fásítás tulajdonosa (kezelője, használója) köteles szakszerű erdőgazdálkodást folytatni (EVT 17. §).

A szakszerű erdőgazdálkodás érdekében annak a kezelőnek (használónak), akinek a kezelésében (használatában) összesen 5 hektárnál több erdő, fásítás van, — állandó jelleggel — erdészeti szakképzettséggel rendelkező szakembert kell foglalkoztatnia (Vhr. 63 §).

Közérdekű erdőtelepítés és fásítás

- Közérdekből erdőt kell telepíteni, vagy fásítást kell létesíteni
- városok, községek, lakótelepek, ipartelepek, kórházak, üdülők körül;
 - egyéb területeken, ahol a termőtalaj pusztulása vagy eltávolítása folytán várható károk csak erdőtelepítéssel előzhetőek meg
 - az árvédelmi töltések védelmére (EVT 20. §. [1]).

A víz és a szél káros hatásainak megakadályozása céljából erdő-sávokat vagy fasorokat kell telepíteni a talajvédelmi terveknek megfelelően kialakított táblák határvonalán, a legelők szakaszhatárain, a majorok körül és a közutak, vasutak, vízfolyások, csatornák mentén.

Erdőtelepítésre és fásításra elsősorban a mezőgazdasági termelésre nem alkalmas és arra gazdaságosan alkalmassá nem tehető területeket kell igénybe venni (EVT 21. §).

A közérdekű erdőtelepítés és fásítás elsősorban a terület tulajdonosának, illetve kezelőjének (használójának) kötelezettsége (EVT 22. § [1]).

Erdő, fásítás őrzése és védelme

Az erdő, fásítás őrzéséről és védelméről a kezelőnek (használónak) kell gondoskodnia (EVT 23. § [1]).

Őrzés: az erdőnek, fásításoknak emberi kártételek és a legeltetéssel okozható károk elleni oltalma (Vhr. 77. § [1]).

Védelem: az erdőnek, fásításoknak természeti károktól való oltalmazása (Vhr. 77. § [2]).

Az erdő, fásítás őrzése és védelme kiterjed:

- a károk megelőzésére,
- a károsodás megszüntetésére és
- szükség esetén a káros utókövetkezmények kiküszöbölésére (Vhr. 77. § [3]).

A kezelő (használó üzemeltető) a — legalább 400 hektárt kitevő — erdő, fásítás őrzéséről az alkalmazásában levő erdész útján tartozik gondoskodni, vagy erdőőrt köteles alkalmazni (Vhr. 79. § [1]).

Az erdők, fásítások őrzésével megbízott erdészt és az erdőőrt az 1961. évi V. törvény (Btk) 155 §-ának az alkalmazása szempontjá-

ból ugyanaz a büntetőjogi védelem illeti meg, mint a hivatalos személyt (Vhr. 82. §. [3]).

Az erdő kezelője (használója) köteles a kezelésében (használatában) levő erdő határait jól látható jelekkel megjelölni (EVT 23. § [2]).

Az erdő kezelője (használója) köteles határjelek fenntartásáról, azok megsemmisülése esetén pedig pótlásáról gondoskodni (Vhr. 78. § [3]).

Erdők használata üdülésre és pihenésre

Az erdők — alapvető célkitűzésük sérelme nélkül — a dolgozók üdülését, pihenését is szolgálják (EVT 26. § [1]).

Az erdőterületen levő utakat gyalogos közlekedésre általában bárki szabadon használhatja (Vhr. 91. §).

Erdőtűz elleni védekezés

Erdőben, fásításban megfelelő intézkedést kell tenni a *tűzvédelem* biztosítására, és gondoskodni kell a tűzrendészeti szabályok megtartásáról (EVT 27. § [1]).

A tüzesetek megelőzését célzó rendszabályok végrehajtása és a megelőzés feltételeinek biztosítása, tűzkár esetén az elhárítás, továbbá az egyéb tűzrendészeti előírások végrehajtása elsősorban annak a kötelessége, aki az erdőben, fásításban gazdálkodik (Vhr. 95. § [1]).

Erdei legeltetés

Erdőben legeltetni tilos. A kivételekre vonatkozó rendelkezéseket a Minisztertanács állapítja meg (EVT 28. §).

Az erdőben való legeltetés tilalma alól meghatározott területre és időre felmentést lehet adni. A felmentést indokolt esetben — az állami erdőrendezés szakvéleménye alapján — a megyei szakigazgatási szerv adja és egyben meghatározza az erdőben való legeltetés feltételeit (Vhr. 97. § [1]).

Véderdőben való legeltetésre engedélyt adni tilos! (Vhr. 98. § [1]).

Erdő- és vadgazdálkodás érdekeinek összehangolása

A vadgazdálkodást a természetvédelemmel, valamint a mező- és erdőgazdálkodás érdekeivel összhangban kell gyakorolni (EVT 33. § [2]).

Erdőgazdálkodás műszaki fejlesztése

Az erdőgazdálkodásban a termelékenység növelése, a munka megkönnyítése, a nehéz és veszélyes fizikai munka fokozatos megszüntetése érdekében — a gazdaságosság szem előtt tartásával — a legfejlettebb technika alkalmazására és a korszerű termelési eljárások bevezetésére kell törekedni (EVT 40. § [1]).

A műszaki fejlesztés során figyelembe kell venni az erdei munka, elsősorban a fakitermelés és a faanyagmozgatás — biztonságát és a balesetelhárítást elősegítő, továbbá a munkaterület környékének védelmet nyújtó és az egészséges munkakörülményeket előmozdító megoldásokat (Vhr. 122. § [3]).

Erdőgazdálkodás érdekeit sértő cselekmények

Az erdő- és vadgazdálkodás érdekeit sértő cselekmények (Vhr. 83. § [1]) nagyobb része

„A gazdálkodással kapcsolatos köteleességek megszegése” által elkövetett

szabálysértés (1968. évi I. törv. 108. §-a szerint), vagy büntett (az 1971. évi 28. sz. tvr-el módosított 1961. évi V. törv. 224. §-a szerint).

A szabálysértés vagy büntett kritériumát az határozza meg, hogy az erdőgazdálkodás érdekeit sértő cselekmény elkövetője tevékenységével vagy mulasztásával

„számottevő gazdasági hátrány”-t okozott-e vagy sem.

A számottevő gazdasági hátrány pénzben kifejezett határa — az 1968. évi I. törv. 105 § [2] bek. szerint — ötezer forint.

„Termék”-nek kell tekinteni

a) az EVT 2. és 3. §-ában, illetve a Vhr. 1. és 2. §-ában meghatározott erdőt és fásítást a fa anyagával és minden egyéb részével és tartozékával együtt;

b) a fák védelméről szóló 21/1970. (VI. 21). sz. Korm. rend. hatálya alá tartozó területeken álló faanyagot.

Ha a cselekmény tárgya élőfa, döntött fa, faanyag vagy erdei termék, a dolog értékét illetőleg az okozott kár összegét az Országos Erdeti Érték- és Árszabályzat alapján kell megállapítani (Vhr. 86. § [1] és [2], továbbá 1968. évi I. törv. 105. § [5]).

A Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiumának 1/1971. számú Tanácsvezetői Állásfoglalása (megjelent a Bírósági Határozatok 1971. évi 7. számában; közzétéve még: a 32/1971. számú MÉM Értesítőben):

„I. Az erdőművelés során a gazdálkodással kapcsolatos kötelesek megszegése büntett, ha az elkövető az erdőgazdasági üzemtervben alapuló

- a) erdőfelújítási, illetve erdőtelepítési kötelezettségének mintegy öt hektárt érintő területen nem tesz eleget, illetve
- b) tisztítási, törzskiválasztó, gyérítési kötelezettségét mintegy négyhektárnyi területen mulasztja el, végül
- c) ha az erdőfelújítást, illetve erdőtelepítést mintegy fél hektárnyi területen egészben vagy részben meg kell ismételni.

II. Erdőművelés során jelentős értékű terményre elkövetettnek minősül a gazdálkodással kapcsolatos kötelesek megszegése, ha az a) pont esetében mintegy 50 hektár, a b) pont esetében mintegy 40 hektár, a c) pont esetében mintegy 10 hektár területet érint.”

Erdőgazdálkodással összefüggő egyéb szabálysértések:

1. Tulajdon elleni szabálysértés (1968. évi I. törv. 105. §):
 - a) ötszáz forint értéket meg nem haladó kár esetén: lopás, sikasztás, csalás, jogtalan elsajátítás, szándékos rongálás, hűtlen kezelés,
 - b) ötezer forint értéket meg nem haladó kár esetén: hanyag kezelés, társadalmi tulajdont károsító gondatlan rongálás.Fenti értékhatárt meghaladó kárösszeg esetén szabálysértési eljárás helyett a bűnvádi eljárást kell megindítani.

2. A 17/1968. (VI. 14.) Korm. rend

83. § — növényvédelmi szabálysértés
95. § — vadgazdálkodási érdek veszélyeztetése
98. § — talajvédelmi köteletség elmulasztása
99. § — földrendezés akadályozása

- 101. § — földnyilvántartás akadályozása
- 102. § — erdőművelési ágának jogtalan megváltoztatása
- 103. § — engedély nélküli fakitermelés
- 104. § — tiltott erdei legeltetés
- 105. § — erdőrendészeti szabálysértés
- 106. § — erdei melléktermék jogtalan szedése
- 107. § — erdész felhívásával szembeni engedetlenség
- 140. § — parkrongálás
- 141. § — tilos fakivágás

Erdőgazdálkodással összefüggő, egyéb büntettek:

az 1971. évi 28 sz. tvr.-el módosított 1961. évi V. törv. (Büntető Törvénykönyv):

- a) 296. §-a: lopás, sikkasztás, csalás, hűtlen kezelés
- 297. §-a: jogtalan elsajátítás
- 302. §-a (1): szándékos rongálás amennyiben az okozott kár értéke az ötszáz forintot meghaladja
- b) 298. §-a: hanyag kezelés
- 302. § (4): társadalmi tulajdont károsító gondatlan rongálás amennyiben az okozott kár értéke az ötezer forintot meghaladja
- c) 225. §-a: pazarló gazdálkodás
- 230. §, 231. §, 232. §: rossz minőségű termék forgalomba hozatala

Gazdasági bírság kiszabása

Gazdasági bírságról szóló 1/1968. (I. 16.) sz. Korm. rend. 2. §-a szerint: vállalattal (termelőszövetkezettel) szemben akkor lehet gazdasági bírság kiszabására indítványt tenni, ha a vállalat (termelőszövetkezet) jogszabályba vagy hatósági rendelkezésbe ütköző, illetve a szocialista gazdálkodás elveivel ellentétes tevékenységgel a társadalom érdekeit megsértve

- a) jelentős anyagi előnyre tett szert, illetve jelentős kárt okozott,
- b) súlyosan veszélyezteti a lakosság jogos érdekeit.

A gazdasági bírság kiszabását a vállalat esetében az illetékes megyei (fővárosi) gazdasági döntőbizottságnál, mezőgazdasági termelőszövetkezet esetében pedig az illetékes megyei (fővárosi) bíróságnál lehet indítványozni (1/1968. (I. 16.) Korm. sz. rend. 8. § [1]).

A gazdasági bírság kiszabása iránti indítványra jogosult — többek között — a felügyeletet ellátó és ágazati minisztérium is (1/1968. (I. 16.) Korm. sz. rend. 5. § [2] a).

Gazdasági bírságot csak jogi személlyel (vállalat, termelőszövetkezet) szemben lehet kiszabni.

Az indítványozásra jogosult szerv a gazdasági bírság kiszabását csak az alapul szolgáló tevékenység tudomásulvételétől számított 6 hónapon belül indítványozhatja (1/1968. (I. 16) Korm. sz. rend. 7. § [1]).

A tevékenység befejezésétől számított 2 év elteltével a bírság kiszabásának már nincs helye (1/1968. (I. 16) Korm. sz. rend. 7. § [2]).

A gazdasági bírság a vállalat (termelőszövetkezet) nyereségét terheli.

A gazdasági bírság kiszabása nem mentesíti a felelős személyeket fegyelmi, szabálysértési, büntetőjogi, illetve kártérítési felelősségre vonás alól.

1851

/1866/

Az üzemterv szerinti erdőgazdálkodással összefüggő fontosabb jogszabályok

1961. évi VII. törvény: Az erdőkről és vadgazdálkodásról szóló „Erdőtörvény” (EVT)

1970. évi 28. sz. tvr: az erdőtörvény módosítása

33/1962. (IX. 12.) Korm sz. rend.: az erdőtörvény végrehajtása (Vhr)

32/1970. (VIII. 21.) Korm sz. rend.: az erdőtörvény végrehajtási rendeletének módosítása (MÉM. É. 1970. 32)

21/1970. (VI. 21.) Korm sz. rend.: Fák védelme (MÉM. É. 23)

28/1970 (XII. 13.) MÉM rend.: Fák védelme végrehajt. rend. (MÉM É. 49.)

1961. évi V. törvény: Büntetőtörvénykönyv (Btk)

1971. évi 28. sz. tvr. Büntetőtörvénykönyv módosítása Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiumának 1/1971. sz. Tanácsvezetői Állásfoglalása (Bírós. Hat. 1971. 7. sz. —MÉM. É. 32.)

1968. évi I. törvény: Szabálysértési kódex

17/1968. (IV. 14.) Korm. sz. rend.: Egyes szabálysértések

1/1968. (I. 16.) Korm. sz. rend.: Gazdasági bírság

21/1970. (IX. 10.) MÉM. sz. rend.: Országos Erdei Érték- és Árszabályzat (MÉM. É. 34.)

1961. évi. 18. sz. tvr: Természetvédelem

12/1971. (IV. 1.) Korm. sz. rend.: Természetvédelem végrehajtási rendelete (MÉM. É. 15.)

3/1971. (III. 23.) MÉM. sz. rend.: Erdőgazdasági üzemtervek készítése, felülvizsgálata és jóváhagyása (MÉM. É. 13.)

32/1970. (MÉM. É. 17.) MÉM. sz. Utasítás: Egyes erdőművelési munkákról azok elszámolási és finanszírozási rendjéről az erdőgazdaságoknál és állami gazdaságoknál.

1/1973. (MÉM. É. 1.) MÉM. sz. Ut.: a 32/1970. (MÉM. É. 47.) ut. módosítása

16/1971. (MÉM. É. 18.) MÉM—HM sz. együttes ut.: a HM felügye-

- lete alá tartozó erdőgazdaságok egyes erdőművelési munkáinak elszámolási és finanszírozási rendjéről
- 9/1971. (V. 18.) *MÉM—PM—ÁH sz. rend.*: erdőművelési munkákról finanszírozási és elszámolási rendjükéről termelőszövetkezeteknél, egyéb állami szerveknél
- 35/1970. (*MÉM. É. 50.*) *MÉM. sz. Ut.*: erdőgazdaságok és állami gazdaságok erdőfenntartási járulékrendszeréről
- 2/1973. (*MÉM. É. 1.*) *MÉM. sz. Utas.*: a 35/1971. sz. *MÉM. Ut.* módosítása
- 43/1970. (*XII. 13.*) *PM—MÉM. sz. rend.*: mezőgazdasági üzemek beruházásának és termelés tevékenységének támogatása (*MÉM. É. 49.*)
- 37/1972. (*XII. 7. PM—MÉM. sz. együttes rend.*: a 43/1970. *PM—MÉM. sz. rend.* módosításáról (*MÉM. É. 52. sz.*)
- 26/1970. (*XI. 26.*) *MÉM. sz. rend.*: az erdők ökomóniai osztályozásáról (*MÉM. É. 17.*)
- 22/1968. (*MÉM. É. 11.*) *MÉM. sz. Utasítás*: Állami erdőrendezősek feladatai és működésének szabályai
- 14/1970. (*MÉM. É. 13. MÉM. sz. utasítás*: a 22/1968. *MÉM. Ut.* módosításáról (*MÉM. É. 13.*)
- 7/1972. (*VII. 4.*) *MÉM. sz. rend.*: Állami szervek kezelésében levő egyes földek és erdők tulajdonának termelőszövetkezetek részére való átruházásáról (*MÉM. É. 31.*)
- 9/1971. (*MÉM. É. 13.*) *MÉM. sz. Utas.*: megyei tanács vb. járási hivatalának élelmiszer- és fagazdasági feladatairól, hatásköréről és hatósági jogköréről
- 13/1971. (*MÉM. É. 15.*) *MÉM. sz. Ut.*: megyei, városi, tanács vb. kerületi hivatalának élelmiszer- és fagazdasági feladatairól hatásköréről és hatósági jogköréről
- 15/1971. (*MÉM. É. 17.*) *MÉM. sz. utasítás*: fővárosi, megyei, megyei városi, városi, fővárosi kerületi, nagyközségi és községi élelmiszer- és fagazdasági szakigazgatási feladatai, hatásköre és hatósági jogköre
- 23/1972. (*XI. 2.*) *MÉM. sz. rend.*: Egyes tanácsi hatáskörök módosításáról (*MK 96. sz. és MÉM. É. 52. sz.*)

- 1006/1972. (III. 10.) *Korm. határozat*: Folyók hullámterének hasznosítása
- 26/1968. (VIII. 2.) *MÉM. sz. rend.* az 1006/1972. *Korm. hat. végrehajtási rend.* (MÉM. É. 29.)
- 21/1965. (X. 24.) *Korm. sz. rend.*: Erdőterületek felülvizsgálata és szántóföldi művelésbe adása
- 39/1965. (Mg. É. 45.) *FM utasítás*: a 21/1965. *Korm. rend végrehajtási utasítása*
- 108/1969. (PK. 18.) *PM—OT—NIM együttes utasítás*: Bányászat során keletkezett erdő- és mezőgazdasági károk
- 1/1967. (XII. 19.) *NIM—MÉM rend.*: Erdőnek villamosműhöz tartozó vezetékkel való keresztezése (MÉM. É. 3.)
- 3/1969. (VI. 25.) *NIM rend.*: az 1/1967. *KIM—MÉM rend. végrehajtási rendelete*
- 1006/1971. (III. 16.) *Korm. határozat*: Területfejlesztési irányelvek
- 17/1961. (Erd. É. 20.) *OEF Ut.*: Természetjárás az erdőben
- 52/1963. (Erd. É. 32.) *OEF Ut.*: Tűzrendészet az
- 27/1964. (Erd. É. 22.) *OEF Ut.*: erdészetben
- 11/1963. (Erd. É. 7.) *OEF Ut.*: Erdészek szolgálati szabályzata
- 29/1962. (Erd. É. 42.) *OEF Ut.*: Erdészeti szakképzettségnek tekinthető képesítések
- 3/1972. (III. 7.) *MÉM. sz. rend.*: Technikusi minősítés (MÉM. É. 13.)
- 11/1972. (MÉM. É. 14.) *MÉM. Ut.*: Technikusi minősítővizsgák
- 28/1963. (Erd. É. 16.) *OEF Ut.*: Forgalom szabályozása az
- 21/1965. (Erd. É. 11.) *OEF Ut.*: erdei utakon
- 25/1971. (MÉM. É. 32.) *MÉM. sz. Ut.*: Erdészeti saját használatú út építésének és használatba vételének engedélyezése
- 23/1965. (Erd. É. 15.) *OEF Ut.*: Erdőben gyanta és fenyőtű termelése
- 25/1962. (Erd. É. 37.) *OEF Ut.*: Hazai termelésű karácsonyfa és
- 5/1965. (Erd. É. 3.) *OEF Ut.*: fenyőgally szállítási alapfeltételei
- 31/1961. (Erd. É. 38.) *OEF Ut.*: erdőgazdálkodás az állami gazdaságok kezelésében levő erdőkben
- 26/1966. (Erd. É. 24.) *OEF. sz. Utasítás*: Erdőgazdálkodás a vízügyi igazgatóságoknál és vízitársulásoknál
- 9/1963. (V. 15.) *PM rend.*: Erdőbirtokossági társulat felszámolása
- 33/1968. (IX. 17.) *MÉM. sz. rend.*: Cellulóz nyárfa termesztése (MÉM. É. 37.)

- 11|1969. (VIII. 14.) MÉM. sz. rend.: Nyár és fűz szaporítóanyag
termelése felhasználása és ellenőrzése (MÉM. É. 21.)
- 15|1969. (MÉM. É. 10.) MÉM. sz. Ut.: Egyes erdészeti termékek
minőségének tanúsítása
- 10|1970. (MÉM. É. 9.) MÉM. sz. Utas.: Erdészeti balesetelhárító és
egészségvédő óvó rendszabályzat
- 14|1959. (Erd. É. 9.) OEF Ut.: Erdészeti faanyagok, gyártmányok
mellék-
- 31|1964. (Erd. É. 26.) OEF Ut.: termékek, fűrész-lemez áruk, faipari
- 14|1966. (Erd. É. 14.) OEF Ut.: falepárlási termékek szállítási alap-
- 19|1968. (MÉM. É. 10.) MÉM. Ut.: feltételei
- 41|1961. (Erd. É. 45.) OEF Ut.: Erdővédelmi jelzőszolgálat

1851

1866

Útmutató

a táblázatok használatához

A következő részben az üzemterv szerinti erdőgazdálkodás alapját képező főbb adatokat tesszük közzé.

A táblázatokat az „Erdőleltár” 1970. című könyv anyagából állítottuk össze.

Az adatokat az ország egész területére szektoronként, megyénként és erdőgazdaságonként csoportosítottuk. Terület vonatkozásában az állami erdőgazdaságokat erdészetenként is tárgyaljuk. Valamennyi táblázat adata 1970. december 31-i időpontra vonatkozik.

A területet hektárban, a fatömeget bruttó m³-ben adjuk meg (földfeletti összes fatömeg).

A táblázatok négy adatsoporra oszlanak:

- a) Erdők és fásítások területe
- b) Élőfakészlet és folyónövedék
- c) Fakitermelési lehetőségek és ténytípusok
- d) Erdőfelújítási kötelezettség, végzett erdőfelújítás, erdőtelepítés, fásítás és mezőgazdaságú cellulózgyár-telepítés ténytípusai

a) *Erdők és fásítások területi adatait* az 1. (n—10.) számú táblák tartalmazzák. Ennek megfelelően az ország 9 303 153 ha közigazgatási területéből 1 558 434 ha az erdő, ami 16,7%-os erdősültségnek felel meg. A fásítás területe országosan 63 093 ha (0,7%). Az erdőgazdaságok kezelésében 1 024 794 ha erdőterület van. A termelőszövetkezetek 363 343 ha erdőterületen gazdálkodnak. Az előbbi az ország összes erdőterületének 65,8%-a, az utóbbi 23,2%.

Legnagyobb az erdősültség Nógrád megyében (33,8%), legkisebb Békés megyében (3,6%).

Az erdőgazdaságok közül legnagyobb erdőterület a Borsodi EFAG (120 989 ha), legkevesebb a Tanulmányi Állami Erdőgazdaság kezelésében van (15 907 ha).

Tájékoztatásul közöljük a 23 erdőgazdaság 202 erdészetének nagyságát, amely a következő:

Terület, ha	Erdészetek száma
1 000 ha alatt	1
1 000 — 2 000	5
2 000 — 3 000	10
3 000 — 4 000	27
4 000 — 5 000	59
5 000 — 6 000	36
6 000 — 7 000	26
7 000 — 8 000	17
8 000 — 9 000	9
9 000 — 10 000	6
10 000 — 11 000	2
11 000 — 12 000	1
12 000 — 13 000	—
13 000 — 14 000	2
14 000 —	1
Összesen:	202

Az erdőgazdaságok és erdészetek kezelésében levő erdők területét tartalmazó táblákon (4. és 6. számú) kimutattuk azok működési körzetébe eső egyéb szektorok erdőterületét is. A 7. és 8. számú táblán az ország összes erdőterületét elsődleges rendeltetés szerinti megbontásban tárgyaljuk. Ennek alapján az ország összes erdőterületének 84,4%-án folyik elsődlegesen fatermelés.

Az üzemtervezettség állása (10. tábla) országosan: az erdőterület 1,6%-a üzemtervezetlen, 19,3%-a lejárt, 79,1%-a érvényes üzemtervvel rendelkezik. A tábla szektoronkénti bontásban tárgyalja az adatokat.

b) *Élőfakészletre és folyónövedékre vonatkozó adatok* a 2, 3, 9, 11, és 12 számú táblákban található. Folyónövedékre vonatkozó adat csak a 2., 3. számú táblában.

Az ország összes erdejének élőfakészlete 179 887 ezer m³, melyből a fa(növedék)-termelésre kijelölt erdőké 167 596 ezer m³, az egyéb rendeltetésű erdőké 12 291 ezer m³.

Az ország összes erdejének folyónövedéke 5 945 ezer m³, a fa(növe-

dék)-termelésre kijelölt erdőké 5 499 ezer m³, az egyéb rendeltetésű erdőké 445 ezer m³. Megjegyzendő, hogy a folyónövedék egy részét régebben készült fatermési táblákkal számolták amely a jelenleginél kevesebb folyónövedéket mutatott ki.

Az ország összes erdejében az egy hektárra eső élőfakészlet 123 m³ a fa(növedék)-termelésre kijelölt erdőkben 127 m³, az egyéb rendeltetésű erdőkben 83 m³. Az erdőgazdasági erdőkben 137 m³, a termelőszövetkezeti erdőkben 96 m³.

Az ország összes fa(növedék)-termelésre kijelölt erdőterületének korosztálymegoszlása:

1— 10 éves korosztályban	278 485 ha	22,6 %
11— 20 éves korosztályban	247 844 ha	20,1 %
21— 30 éves korosztályban	210 161 ha	17,1 %
31— 40 éves korosztályban	139 520 ha	11,3 %
41— 60 éves korosztályban	197 161 ha	16,0 %
61— 80 éves korosztályban	112 915 ha	9,1 %
81—100 éves korosztályban	36 422 ha	2,9 %
101— éves korosztályban	12 087 ha	0,9 %
Összesen:	1 234 595 ha	100,0 %

Az ország összes erdőterületének fafajonkénti százalékos megoszlása — csökkenő sorrendben —: tölgy 23,0 — akác 22,1 — cser 14,4 — fenyő 9,8 — gyertyán 8,7 — bükk 7,3 — nemesnyár 4,6 — hazai nyár 2,3 — éger 1,9 — magaskőris 1,6 — egyéb kemény 1,1 — hárs 0,8 — fűz 0,8 — juhar 0,6 — szil 0,4 — nyír 0,3 — fekede dió 0,2 — gyümölcs 0,1.

Az ország összes erdőterületének a hektáronkénti élőfakészlete — csökkenő sorrendben — fafajonként: bükk 244 m³, cser 176 m³ fűz 158 m³, tölgy 156 m³, hárs 154 m³, éger 144 m³, gyertyán 140 m³ kőris 139 m³, h. nyár 126 m³, f. dió 118 m³, nyír 105 m³, szil 103 m³, fenyő 102 m³, gyümölcs 97 m³, n. nyár 89 m³, akác 82 m³, e. kemény 76 m³, juhar 73 m³.

c) *A fakitermelési lehetőségek és tényezők a 13.(—14.) számú táblázatban található meg.*

Az adatok az üzemtervek 10. évi előírás egy tizedének összesített adatai. Ez országosan véghasználatban 22 642 ha redukált terület 4 716 000 m³, gyérítésben 82 541 ha-on 1 585 000 m³, tisztításban 43 572 ha-on 172 000 m³. Az összes fakitermelési lehetőség egy évben

6 474 000 m³. Megjegyzendő, hogy ettől a mennyiségtől többet lehetne kitermelni, mivel a gazdálkodó szervek nagy része az üzemtervek adta lehetőséget nem használták ki, és éveken át kevesebbet termeltek, mint az üzemtervi előírás egyévi átlaga. Pl.: 1970. évben — országosan — a fentiekben írt mennyiséggel szemben csak 5 953 ezer m³ volt az összes fakitermelés. A lehetőség és a tényszám közötti különbség az egy évben kitermelhető mennyiséget növeli. Használati módokként — 1970. évben az ország összes erdejéből a következő mennyiségeket termelték ki: véghasználatban 18 220 ha-on 3 837 ezer m³-t, gyérítésben 62 785 ha-on 1 575 ezer m³-t, tisztításban 44 021 ha-on 209 ezer m³-t, az egészségügyi termelés 89 ezer m³ az egyéb termelés 240 ezer m³ volt.

d) *Erdőfelújítási kötelezettség*, végzett erdőfelújítás, erdőtelepítés, fásítás és mezőgazdasági cellulóznyár-telepítés tényszámjai. Erre vonatkozó adatok a 15. (—17.) számú táblákban találhatóak. Az egyévi erdőfelújítási kötelezettség az üzemtervek 10 évi előírás egy tizedének összesített adatai. Ez országosan 23 458 ha. 1970. évben országosan 12 962 ha elsőkvitelű erdőfelújítást végeztek.

Az erdőfelújítás állása című tábla legfontosabb adatai azt mutatják („i” és „u” jelű oszlopok), hogy a gazdálkodó szervek az előző évi véghasználati redukált terület nagyságának megfelelő sikeres erdősítést létrehozta-e?

Ez országosan 1969. évben 73%, 1970. évben 64% volt. Ezek elég rossz mutatók, ezért a MÉM az erdőfelújítási hátrálékok felszámolására 1972. évben generál intézkedést adott ki.

Az országban 1970. évben 10 503 ha elsőkvitelű erdőtelepítést és fásítást, valamint 5 740 ha mezőgazdasági cellulóznyárfa-telepítést végeztek. (Lásd a 18., 19. és 20. számú táblákat.) Az utóbb említettből az állami gazdaságok 1 257 ha-t, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek 4 483 ha-t végeztek.

A táblázatokban található fő fogalmak rövid ismertetése a következő:

1. *Közigazgatási terület* alatt az ország összes és megyénként részletezett egész területét értjük.
2. *Erdőterület* alatt az erdőgazdálkodásra kijelölt összes terület értendő. Ebben az erdőterület, valamint az erdőgazdálkodással összefüggő egyéb terület is bennfoglaltatik.
3. *Fa(növedék)-termelésre kijelölt területen* az erdők elsődleges rendeltetése a faanyagtermelés.

Az ország összes fa(növedék)-termelésre kijelölt területéből 1 234 595 ha a faállománnyal borított és 79 818 ha az üres terület.

4. *Egyéb rendeltetésű erdők* csoportjába a mag-, bot-, vessző-, csemete, dugvány, suháng-, egészségvédelemre-, gát-, part-, műtárgyvédelemre, mezővédelemre, talajvédelemre, természetvédelemre, vadvédelemre, kísérletre kijelölt erdők tartoznak. Területük országosan 151 866 ha.
5. *Egyéb részletek* területe 92 155 ha; az ország összes erdőgazdálkodásra kijelölt területének 5,9%-a. Ilyen terület pl. erdőgazdaságok esetében a szántó, rét, ház, udvar stb.
6. *Az erdők elsődleges rendeltetését* az erdőrendezési utasításnak megfelelően határoztuk meg. Az elsődleges rendeltetés alatt értjük, hogy az érdekelt erdőgazdálkodási területnek mi az elsődleges fő rendeltetése.
7. *Élőfakészlet* a faállománnyal borított erdőterületen lévő fák földfeletti bruttó fatömege az üzemterv feltételének időpontjában.
8. *Hektáronkénti fatömeg* az egy hektár erdőterületre eső élőfakészlet.
9. *Folyónövedék* az üzemterv felvételének időpontjában megállapított egyévi növedék.
10. *Korosztályok* az erdők faállománnyal borított erdőterületét és az azon lévő élőfakészletét a faállományok kora alapján nyolc korosztályba soroltuk be. Az első négy korosztály tíz-tíz, a következő három húsz-húsz korfokot foglal magában, a száz évnél idősebb állományokat pedig egy korosztályba foglaltuk.
11. *Fafajok*. Az erdők faállománnyal borított területét és az azon levő élőfakészletét fafajonként bontva is megadtuk. A táblázatokban 18 fafajra található adatok, melyek közül a tölgyet, bükköt, akácot, csert és gyertyánt eredet szerint is megbontottuk.

A 18 fafaj a következő: tölgy, bükk, akác, cser, gyertyán, kőris, szil, juhar, f. dió, gyümölcs, egyéb kemény éger, hárs, nyír, n. nyár, h. nyár, fűz, fenyő.

12. *Szektor*. Magyarországon az erdőket kezelés, használat, tulajdonos szerint két nagy csoportra osztjuk: szocialista és nem szocialista szektorok. Mivel ez a szektorcsoportosítás túlságosan nagy kört ölel fel és a gyakorlati igé-

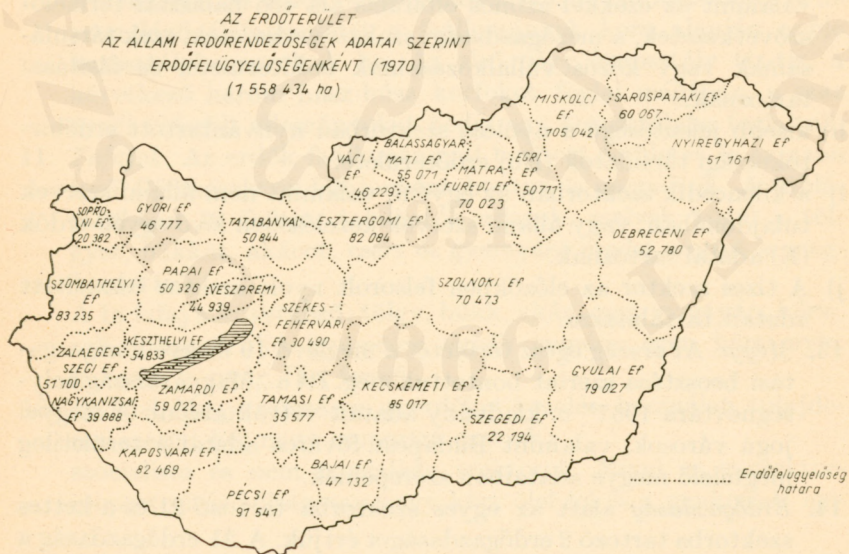
nyeket nem elégíti ki, ezért az erdőket és fásításokat nyolc csoportra bontva tartjuk nyilván, amelyeket szektoroknak nevezünk. Ezek a következők:

- a) Az egyes szektorban az állami erdőgazdaságok (Eg) erdőterületét tartjuk nyilván. Ez a jelenlegi 21 erdőgazdaság adata.
 - b) a kettős szektorban „egyéb erdőgazdaság” (EEg) megnevezés alatt azokat az állami erdőgazdaságokat értjük, amelyekre a fentebb elmondottak azzal a különbséggel állnak, hogy ezek nem a MÉM, hanem más minisztérium közvetlen felügyelete alá tartoznak.
 - c) a hármas szektorban az állami gazdaságok (Ág) tartoznak.
 - d) a négyes szektorban az Országos Vízügyi Hivatal (OVH) alá rendelt 12 vízügyi igazgatóság erdőterületeit és fásításait, valamint az egyéb erdőgazdasági adatait tartjuk nyilván.
 - e) az ötödik szektorba azoknak az állami vállalatoknak az erdeit tartjuk nyilván, melyek nem tartoznak az előbb felsorolt négy szektorba. Ezeket egyéb állami erdők (Eá) elnevezéssel tartjuk nyilván.
 - f) összes állami Erdő (Öá) elnevezés alatt az előbb említett öt kategória összesített adatait tárgyaljuk.
 - g) a hetes szektorban a mezőgazdasági termelőszövetkezetek (Tsz), valamint az ezekkel azonos elbírálás alá eső halásznemű termelőszövetkezetek, a mezőgazdasági szakszövetkezetek, ezek társulásainak vagy közös vállalkozásainak erdőterületei és fásításai tartoznak.
 - h) kisebb jelentőségű a nyolcas szektorban nyilvántartott erdőbirtokossági társulatok (Eb) erdőterülete.
 - i) a kilencedik szektorban az egyéni, valamint nem állami szervek tulajdonában, vagy állami szervek kezelésében lévő egyéb erdők (E) adatai tartoznak.
 - j) A tízes szektor az előzőekben felsorolt nyolc szektor összesített adatait tartalmazza.
13. *Megye.* Az ország egész területét a meglévő 19 megye közigazgatási beosztása szerint bontottuk meg. Itt a „Magyarország helynévtára 1967” c. kiadvány adatait vettük alapul. A megyei jogú városok, valamint Budapest főváros adatai a területileg megfelelő megye adataiban szerepelnek.
14. *Erdőgazdaság* alatt az egyes szektorba tartozó 21 és a kettős szektorba tartozó 2 erdőgazdaságot értjük. A 21 erdőgazdaság a

MÉM felügyelete, az utóbb említett 2 erdőgazdaság más minisztérium felügyelete alá tartozik.

15. *Erdészet.* Az állami erdőgazdaságok területe kisebb egységekre, erdészetekre oszlik. Ezek száma 1970. december 31-én 202.
16. *Üzemtervezettség állása.* Ez alatt az 1970. december 31-i időpontban lévő üzemtervezettséget értjük.
17. *Egyévi fakitermelési lehetőség* az üzemtervi tízévi előírás egy évre eső hányada. Ez országosan 1970. évben 6 474 ezer m³.
18. *Egyévi erdőfelújítási kötelezettség* az egy évben elvégzendő erdőfelújítási munkák első kivitelének hektármennyisége az üzemtervekben előírt véghasználati fatömeg egy évre eső, összes mennyiségnek kitermelése esetén.
19. *Erdőfelújítás állása* az előző évben kitermelt véghasználati redukált terület és a tárgyi évi sikeres erdőfelújítás területének viszonyszáma.
20. *Erdőtelepítés,* az erdőművelési ágban lévő olyan területeken történő erdősítés, amelyen még erdőállomány nem állt.
21. *Fásítás,* az az erdősítés, amelynek területének művelési ága nem erdő (általában szántó vagy legelő).

A fásításokat öt kategóriába soroljuk: facsoport, erdőfolt, fasor, fásított legelő és mezőgazdasági cellulóznár.

Táblázatok

1851

/1866/

1. Az ország összes erdőterülete

Sor- szám	A megye				Erdőgazdasági	Egyéb erdő- gazd.-i
	megnevezése	közigazgatási	erdő- (c-ből)	Erdő- sült- sége		
		területe (ha)		%		
a	b	c	d	e	f	g
1.	Baranya	453 333	97 756	21,5	64 975	—
2.	Bács-Kiskun	836 214	108 856	12,9	84 416	—
3.	Békés	566 890	19 027	3,6	11 481	—
4.	Borsod-A.-Z.	724 760	190 827	26,2	139 915	—
5.	Csongrád	426 228	22 194	5,2	13 944	—
6.	Fejér	437 378	53 621	12,4	33 669	8 892
7.	Győr-Sopron	401 222	66 779	16,7	46 553	—
8.	Hajdú-Bihar	621 186	52 381	8,4	36 186	—
9.	Heves	363 760	78 598	21,6	56 450	—
10.	Komárom	224 997	59 366	26,4	41 220	7 023
11.	Nógrád	254 423	85 895	33,8	54 881	4 080
12.	Pest	691 869	136 859	19,8	100 870	—
13.	Somogy	608 259	140 413	23,1	86 431	13 129
14.	Szabolcs- Szatmár	593 561	51 560	8,7	27 867	—
15.	Szolnok	557 092	21 334	3,8	9 885	—
16.	Tolna	360 880	53 733	14,9	35 868	—
17.	Vas	334 047	85 078	25,5	52 557	—
18.	Veszprém	518 656	144 632	27,8	69 535	41 749
19.	Zala	328 398	89 525	27,3	58 091	—
Összesen :		9 303 153	1 558 434	16,7	1 024 794	74 873
%				100,0	65,8	4,8

megyénként

Állami gazd.-i	Vízügyi	Egyéb állami	Összes állami	Termelő- szövetkezeti	Erdő- birt.-i	Egyéb
-------------------	---------	-----------------	---------------	--------------------------	------------------	-------

erdők területe hektárban

h	i	j	k	l	m	n
4 460	200	1 116	70 751	27 005	—	—
4 459	561	2 350	91 786	17 059	11	—
2 643	1 048	862	16 034	2 982	11	—
1 227	1 073	1 625	143 840	42 090	3756	1141
1 531	2 462	716	18 653	3 307	213	21
2 766	104	1 087	46 518	7 103	—	—
3 092	1 151	1 248	52 044	14 735	—	—
2 778	645	481	40 090	12 288	—	3
374	244	664	57 732	20 424	319	123
3 267	24	719	52 253	7 028	41	44
939	2	483	60 385	25 429	—	81
5 731	221	2 818	109 640	26 357	638	224
4 833	92	309	104 794	35 605	—	14
3 183	718	340	32 108	19 176	—	276
1 174	2 363	703	14 125	7 209	—	—
4 038	136	141	40 183	13 532	—	18
1 986	218	1 029	55 790	23 259	1295	4734
1 815	104	1 064	114 267	29 729	608	28
2 144	—	264	60 499	29 026	—	—
52 440	11 366	18 019	1 181 492	363 343	6892	6707
3,5	0,7	1,2	76,0	23,2	0,4	0,4

2. Az ország összes fa- (növedék-) termelésre kijelölt és egyéb rendeltetésű

sor- szám	A szektor		Fa-/növedék-/termelésre kijelölt erdők		
			faállománnyal borított	üres	összes
	megnevezése	jele	területe		
a	b	c	d	e	f
1.	Erdőgazdasági erdők	(Eg)	838 256	43 178	881 434
2.	Egyéb erdőgazdasági erdők	(EEg)	53 783	1 999	55 782
3.	Áll. gazdasági erdők	(Ág)	35 945	8 071	44 016
4.	Vízügyi erdők	(OVH)	289	26	315
5.	Egyéb állami erdők	(Eá)	3 176	252	3 428
6.	Összes állami erdő	(Öá)	931 449	53 526	984 975
7.	Termelőszövetkezeti erdők	(Tsz)	291 756	26 066	317 822
8.	Erdőbirt. erdők	(Eb)	5 578	125	5 703
9.	Egyéb erdők	(E)	5 812	101	5 913
10.	Összesen		1 234 595	79 818	1 314 413
	m ³ /ha				127
	%				84,4

erdejének területe, élőfakészlete és folyónövedéke szektoronként

Egyéb rend. erdők	Egyéb részletek	Összes erdőgazdálkodásra kijelölt terület		Fa-(növény-) termelésre kijelölt és egyéb rend. erdők összes				Fa-(növény-) term. kij. erdők folyónövedéke	
				élőfakészlete		m ³ /ha	folyónövedéke		m ³
				m ³ /ha	%				
hektárban		%							
g	h	i	j	k		m	n	o	
76 346	67 014	1 024 794	65,8	130 352 339	72,6	137	3 832 478	3662 608	
10 709	8 382	74 873	4,8	9 229 805	5,1	139	196 523	178 418	
7 301	1 123	52 440	3,5	2 801 470	1,5	55	236 784	202 987	
10 981	70	11 366	0,7	1 057 312	0,6	94	69 548	2 639	
10 527	4 064	18 019	1,2	1 006 252	0,5	72	52 537	15 237	
115 864	80 653	1 181 492	76,0	144 447 178	80,3	132	4 387 870	4 061 889	
34 694	10 827	363 343	3,2	33 550 679	18,7	96	1 499 039	1 382 907	
759	430	6 892	0,4	927 530	0,5	144	24 730	22 936	
549	245	6 707	0,4	962 024	0,5	148	33 391	31 592	
151 866	92155	1 558 434		179 887 411			5 945 030	5 499 324	
83						123	4,1	4,2	
9,7	5,9		100,0			100,0			

3. Az ország összes fa- (növedék-) termelésre kijelölt és egyéb rendeltetésű

Sor- szám	A megye	Fa-(növedék-) termelés- re kijelölt erdők		
		faállománnyal borított	üres	összes
	megnevezése	területe		
a	b	c	d	e
1.	Baranya	81 790	5 809	87 599
2.	Bács-Kiskun	72 408	19 135	91 543
3.	Békés	12 419	1 974	14 393
4.	Borsod-A.-Z.	159 628	5 417	165 045
5.	Csongrád	15 708	1 035	16 743
6.	Fejér	36 071	2 311	38 382
7.	Győr-Sopron	51 367	6 082	57 449
8.	Hajdú-Bihar	40 942	3 258	44 200
9.	Heves	63 052	1 319	64 371
10.	Komárom	46 583	1 231	47 814
11.	Nógrád	72 429	2 393	74 822
12.	Pest	95 611	6 359	101 970
13.	Somogy	120 702	7 478	128 180
14.	Szabolcs-Szatmár	42 269	4 970	47 239
15.	Szolnok	12 357	2 145	14 502
16.	Tolna	45 129	2 651	47 780
17.	Vas	76 240	1 694	77 934
18.	Veszprém	108 656	3 241	111 897
19.	Zala	81 234	1 316	82 550
	Összesen :	1 234 595	79 818	1 314 413
	m ³ /ha			127
	%			84,4

erdejének területe, élőfakészlete és folyónövedéke me g y é n k é n t

Egyéb rend. erdők	Egyéb részletek	Összes erdő-gazdálkodásra kijelölt terület	Fa-(növedék-)termelésre kijelölt és egyéb rend. erdők összes			Fa-(növe-dék-) term. kij. erdők folyónö-vedéke
			élőfakészlete	m ³ /ha	folyónö-vedéke	
ha-ban			m ³		m ³	m ³
f	g	h	i	j	k	l
5 395	4 762	97 756	13 696 541	148	427 685	408 365
6 058	11 255	108 856	5 363 515	55	337 495	313 356
3 674	960	19 027	1 164 186	65	88 173	67 522
16 188	9 594	190 827	25 639 994	142	687 721	645 604
4 247	1 204	22 194	1 613 315	77	115 035	95 728
11 328	3 911	53 621	4 669 719	94	154 044	128 711
4 918	4 412	66 779	6 772 688	108	287 971	265 123
4 969	3 212	52 381	3 623 860	74	234 950	207 730
11 460	2 767	78 598	9 496 195	125	246 121	226 022
7 568	3 984	59 366	8 083 498	146	170 577	157 602
7 357	3 716	85 895	8 110 360	99	274 934	262 299
25 978	8 911	136 859	11 430 193	89	423 179	368 075
3 896	8 337	140 413	20 247 590	154	592 993	576 239
3 024	1 297	51 560	4 190 258	84	277 746	263 360
5 631	1 201	21 334	1 026 803	51	93882	69 715
2 807	3 146	53 733	5 410 186	107	213 191	205 657
3 192	3 952	85 078	12 047 179	149	389 524	374 869
20 885	11 850	144 632	19 236 127	144	471 142	420 302
3 291	3 684	89 525	18 065 204	213	458 667	443 045
151 866	92 155	1 558 434	17 988 741	123	5 945 030	5 499 324
83					4,1	4,2
9,7	5,9	100,0				

**4. Az állami erdőgazdaságok és egyéb szektorok erdőterülete
erdőgazdaságonként**

Sor- szám	Az erdőgazdaság megnevezése	Az erdőgazdaság mű- ködési körzetébe eső		
		közigazgatási terület	erdőgazdasági erdőterület	egyéb szektorok erdőterülete
		hektárban		
a	b	c	d	e
1.	Vértesi EFAG	198 712	42 401	8 443
2.	Balatonfelvidéki EFAG	407 980	69 535	28 423
3.	Kisalföldi EFAG	327 213	31 026	15 751
4.	Szombathelyi EFAG	330 758	51 164	32 071
5.	Zalai EFAG	331 307	59 104	31 884
6.	Somogyi EFAG	587 888	87 072	41 290
7.	Mecseki EFAG	419 227	60 768	30 773
8.	Kiskunsági EFAG	651 387	66 193	18 824
9.	Délalföldi EFAG	993 118	25 425	15 796
10.	Nagykunsági EFAG	937 979	39 121	31 352
11.	Felsőtiszaí EFAG	1 214 747	64 053	39 888
12.	Borsodi EFAG	661 162	120 989	44 120
13.	Mátrai EFAG	465 236	86 485	34 249
14.	Ipolyvidéki EFAG	280 384	69 338	27 882
I. Erdő- és fafeldolgozó gazdaságok:		7 807 098	872 674	400 746
15.	Gödöllői EVG	97 475	16 607	5 843
16.	Pilisi Áll. Parkerdőgazd.	136 902	28 741	5 302
17.	Teleki EVG	69 991	16 666	1 792
18.	Mezőföldi EVG	359 104	16 542	9 912
19.	Tanulmányi Áll. Erdőgazd.	74 389	15 907	4 475
20.	Gyulaji EVG	266 740	21 445	14 132
21.	Gemenci EVG	309 879	36 212	10 920
II. Költségvetési gazdaságok összesen:		1 314 480	152 120	52 376
I. + II. Összesen:		9 121 578	1 024 794	453 122
22.	Budapesti EVMG	63 361	35 265	314
23.	Veszprémi EG	118 214	39 608	5 331
III. Egyéb erdőgazdaságok összesen:		181 575	74 873	5 645
I. + II. + III. összesen:		9 303 153	1 099 667	458 767

**4/a) Az állami erdőgazdaságok és egyéb szektorok erdőterülete
erdőgazdaságokként**

Sor- szám	Az erdőgazdaság megnevezése	Az erdőgazdaság működési körzetébe eső		
		közigazg. terület	erdőg. erdőter.	egyéb szektorok erdőterülete
		%-ban		
a	b	c	d	e
1	Vértesi EFAG	2,1	3,9	1,9
2	Balatonfelvidéki EFAG	4,4	6,3	6,2
3	Kisalföldi EFAG	3,5	2,8	3,4
4	Szombathelyi EFAG	3,6	4,7	7,0
5	Zalai EFAG	3,6	5,4	6,9
6	Somogyi EFAG	6,3	7,9	9,1
7	Mecseki EFAG	4,5	5,5	6,7
8	Kiskunsági EFAG	7,0	6,0	4,1
9	Délalföldi EFAG	10,7	2,3	3,4
10	Nagykunsági EFAG	10,0	3,6	6,8
11	Felsőtiszaí EFAG	13,1	5,8	8,7
12	Borsodi EFAG	7,1	11,0	9,6
13	Mátrai EFAG	5,0	7,9	7,5
14	Ipolyvidéki EFAG	3,0	6,3	6,1
I.	Erdő- és fafeldolgozó gazdaságok:	83,9	79,4	87,4
15	Gödöllői EVG	1,1	1,5	1,3
16	Pilisi Áll. Parkerdőgazd.	1,5	2,6	1,2
17	Telki ÉVG	0,7	1,5	0,4
18	Mezőföldi EVG	3,9	1,5	2,1
19	Tanulmányi Áll. Erdőgazd.	0,8	1,4	0,9
20	Gyulaji EVG	2,8	2,0	3,1
21	Gemenci EVG	3,3	3,3	2,4
II.	Költségvetési gazdaságok összesen:	14,1	13,8	11,4
I+II	Összesen:	98,0	93,2	98,8
22	Budapesti EVMG	0,7	3,2	—
23	Veszprémi EG	1,3	3,6	1,2
III.	Egyéb erdőgazdaságok összesen:	2,0	6,8	1,2
I+II+III.	Összesen:	100,0	100,0	100,0

**5. Az erdőgazdaságok kezelésében levő fa- (növedék-)
élőfakészlete és folyónövedéke**

Sor- szám	Az erdőgazdaságok	Fa-(növedék-) terme- lésre kijelölt erdők		
		faállománnyal borított	üres	összes
	megnevezése	területe ha-ban		
a	b	c	d	e
1.	Vértesi EFAG	32 959	986	33 945
2.	Balatonfelvidéki EFAG	53 682	1 583	55 265
3.	Kisalföldi EFAG	24 244	3 360	27 604
4.	Szombathelyi EFAG	45 872	462	46 334
5.	Zalai EFAG	54 143	344	54 487
6.	Somogyi EFAG	77 567	2 251	79 818
7.	Mecseki EFAG	53 004	1 421	54 425
8.	Kiskunsági EFAG	41 201	14 661	55 862
9.	Délalföldi EFAG	20 231	2 528	22 759
10.	Nagykunsági EFAG	29 509	3 290	32 799
11.	Felsőtiszaí EFAG	51 882	3 965	55 847
12.	Borsodi EFAG	106 562	1 460	108 022
13.	Mátrai EFAG	73 950	1 268	75 218
14.	Ipolyvidéki EFAG	60 440	1 281	61 721
I.	EFAG összesen:	725 246	38 860	764 106
15.	Gödöllői EVG	13 847	196	14 043
16.	Pilisi Áll. Parkeg.	15 802	878	16 680
17.	Telki EVG	8 494	98	8 592
18.	Mezőföldi EVG	12 219	845	13 064
19.	Tanulmányi Áll. Eg.	14 287	325	14 612
20.	Gyulaji EVG	18 953	530	19 483
21.	Gemenci EVG	29 408	1 446	30 854
I.	Költségvetési Eg.-ok ö.	113 010	4 318	117 328
	II. Összesen:	838 256	43 178	881 434
	m ³ /ha			139
	%			86,0

termelésre kijelölt és egyéb rendeltetésű erdők területe,
erdőgazdaságonként

Egyéb rend. erdők	Egyéb rész- letek	Összes erdő- gazdálkodásra kijelölt területe		Fa-(növ.-)termelésre kij. és egyéb rend. erdők összes				Fa-(növe- dék-) term. kij. erdők folyónő- vedéke	
				élőfakészlete		m ³ /ha	folyónő- vedéke		m ³
				ha	%				
f	g	h		i		j	k	l	
5 784	2 672	42 401	4,2	6 166 868	5,5	155	95 816	91 813	
9 977	4 293	69 535	6,8	10 334 539	9,1	158	237 893	212 088	
717	2 705	31 026	3,0	3 375 421	3,0	118	148 474	146 788	
1 589	3 241	51 164	5,0	8 003 025	7,1	168	243 783	234 326	
1 623	2 994	59 104	5,8	12 932 421	11,4	232	299 898	291 939	
1 306	5 948	87 072	8,5	13 808 161	12,2	171	366 594	361 651	
2 523	3 820	60 768	6,0	10 043 655	8,9	176	254 775	246 362	
3 005	7 326	66 193	6,5	2 567 860	2,2	44	152 130	144 794	
818	1 848	25 425	2,5	1 926 810	1,7	82	117 459	115 481	
2 153	4 169	39 121	3,8	2 379 576	2,0	68	155 312	151 792	
4 065	4 141	64 053	6,3	5 578 165	4,9	94	291 110	275 686	
7 363	5 604	120 989	11,8	17 610 144	15,6	154	447 793	435 333	
8 291	2 976	86 485	8,4	11 380 047	10,0	137	264 950	258 385	
4 892	2 725	69 338	6,8	7 259 138	6,4	110	220 740	212 300	
54 106	54 462	872 674	85,4	113 365 830	100	140	3 296 727	3 178 738	
1 350	1 214	16 607	1,6	1 563 112	9,2	103	53 932	51 228	
10 171	1 890	28 741	2,8	3 279 824	19,4	123	72 901	51 027	
6 361	1 713	16 666	1,6	1 993 282	11,7	135	41 360	28 236	
1 783	1 695	16 542	1,5	1 397 144	8,2	95	61 450	52 590	
470	825	15 907	1,5	2 013 886	11,8	135	53 858	52 250	
677	1 285	21 445	2,1	2 190 782	12,9	109	67 092	66 033	
1 428	3 930	36 212	3,5	4 548 479	26,8	141	185 158	182 506	
22 240	12 552	152 120	14,6	16 986 509	100	123	535 751	483 870	
76 346	67 014	1 024 794	100	130 352 339			3 832 478	3 662 608	
97						137	4,0	4,2	
7,5	6,5	100,0							

**6. Az állami erdőgazdaságok és egyéb szektorok erdőterülete
erdészetenként**

Sor- szám	Az erdőszet és erdőgazda- ság megnevezése	Az erdőszet működési körzetébe eső		
		közigazgatási terület	erdőgazdasági erdőterület	egyéb szektorok erdőterülete
		hektárban		
a	b	c	d	e
1.	Pusztavámi	16 938	6 074	428
2.	Oroszlányi	7 645	4 116	147
3.	Csákvári	17 509	9 139	50
4.	Síkvölgyi	19 321	5 564	406
5.	Tatabányai	21 835	6 127	771
6.	Tatai	68 999	3 082	3 814
7.	Császári	19 382	3 398	1 004
8.	Kisbéri	27 083	4 851	1 823
	VÉRTESEI EFAG	198 712	42 401	8 443
9.	Bakonyszentlászlói	23 562	9 016	1 272
10.	Ugodi	20 000	5 655	1 401
11.	Bakonybéli	8 386	5 657	195
12.	Farkasgyepüi	14 186	5 856	1 112
13.	Balatonfüredi	82 418	6 499	7 162
14.	Monostorapáti	43 494	4 025	4 856
15.	Keszthelyi	39 377	8 544	2 280
16.	Sümegei	39 970	6 367	2 568
17.	Nyirádi	12 449	3 928	1 403
18.	Devecseri	32 876	6 829	1 955
19.	Pápai	91 262	7 159	4 219
	BALATONFELVIDÉKI EFAG	407 980	69 535	28 423
20.	Ravaszdi	39 906	4 379	2 099
21.	Győri	100 029	6 854	6 116
22.	Mosonmagyaróvári	39 034	4 616	2 076
23.	Északhansági	41 030	6 796	2 215
24.	Délhansági	51 580	3 952	1 645
25.	Rábaközi	55 634	4 429	1 600
	KISALFÖLDI EFAG	327 213	31 026	15 751

6. táblázat folytatása

Sor- szám	Az erdészet és erdő- gazdaság megnevezése	Az erdészet működési körzetébe eső		
		közigazgatási terület	erdőgazdasági erdőterület	egyéb szektorok erdőterülete
		hektárban		
a	b	c	d	e
26.	Kőszegi	25 147	5 915	1 940
27.	Szombathelyi	56 921	7 604	3 230
28.	Sárvári	78 504	6 024	5 402
29.	Jánosházi	31 595	4 381	1 877
30.	Káldi	13 876	5 979	480
31.	Vasvári	41 478	4 187	4 883
32.	Körmenyi	41 163	6 055	5 164
33.	Szentgotthárdi	23 355	5 321	5 659
34.	Óriszentpéteri	18 719	5 698	3 436
	SZOMBATHELYI EFAG	330 758	51 164	32 071
35.	Zalabaksai	16 647	5 185	2 368
36.	Szentgyörgyvölgyi	11 608	2 366	1 928
37.	Lenti	23 588	4 742	2 114
38.	Novai	16 957	5 258	1 946
39.	Baki	17 599	4 106	1 501
40.	Zalaegerszegi	61 792	5 575	7 505
41.	Zalacsányi	34 795	3 637	2 869
42.	Nagykanizsa északi	34 778	4 232	2 814
43.	Bánokszentgyörgyi	11 292	4 320	797
44.	Szentpéterföldi	13 787	5 044	1 078
45.	Letenyei	25 341	6 264	1 559
46.	Nagykanizsa déli	26 951	4 845	2 310
47.	Kiskomáromi	36 172	3 530	3 055
	ZALAI EFAG	331 307	59 104	31 884
48.	Tapsonyi	33 002	5 357	1 890
49.	Marcali	48 654	5 144	3 428
50.	Szőlősgyőröki	40 995	5 004	2 206
51.	Szántódi	31 769	4 104	1 211
52.	Tabi	55 438	4 409	2 065
53.	Igali	39 283	5 918	1 874
54.	Somogyvári	39 189	3 584	2 256
55.	Nagybajomi	42 242	7 898	2 674

6. táblázat folytatása

Sor- szám	Az erdészet és erdő- gazdaság megnevezése	Az erdészet működési körzetébe eső		
		közigazgatási terület	erdőgazdasági erdőterület	egyéb szektorok erdőterülete
		hektárban		
a	b	c	d	e
56.	Segesdi	25 596	4 660	2 002
57.	Iharosi	16 784	3 947	2 258
58.	Berzencei	31 272	4 235	2 820
59.	Középrigóci	39 919	5 384	5 366
60.	Lábodi	26 575	4 899	3 268
61.	Ladi	23 937	5 733	1 613
62.	Lipótfai	25 354	3 676	2 988
63.	Kardosfai	12 654	5 021	859
64.	Kaposvári	42 436	3 327	1 426
65.	Szentbalázi	12 789	4 772	1 086
	SOMOGYI EFAG	587 888	87 072	41 290
66.	Alsókövesdi	26 186	5 322	3 188
67.	Hetvehelyi	29 828	7 243	2 395
68.	Sasréti	27 207	4 334	2 012
69.	Sellyei	61 853	8 208	3 213
70.	Vajszlói	95 122	7 162	6 162
71.	Árpádtetői	57 056	7 529	4 062
72.	Pécsváradi	81 989	8 673	6 035
73.	Kárászi	17 282	6 344	1 531
74.	Kisvaszari	22 704	5 953	2 175
	MECSEKI EFAG	419 227	60 768	30 773
75.	Kerekegyházi	142 597	9 720	3 322
76.	Nyárjasi	109 311	7 972	2 091
77.	Kiskőrösi	114 055	7 556	5 393
78.	Kiskunhalasi	39 442	9 161	1 545
79.	Jánoshalmi	31 733	5 513	456
80.	Kelebiai	72 626	7 912	2 012
81.	Harkakötönyi	54 757	8 499	2 142
82.	Bugaci	86 866	9 860	1 863
	KISKUNSÁGI EFAG	651 387	66 193	18 824

6. táblázat folytatása

Sor- szám	Az erdészet és erdő- gazdaság megnevezése	Az erdészet működési körzetébe eső		
		közigazgatási terület	erdőgazdasági erdőterület	egyéb szektorok erdőterülete
		hektárban		
a	b	c	d	e
83.	Kisteleki	75 342	1 830	1 593
84.	Ásotthalmi	49 809	5 652	644
85.	Szegedi	117 880	1 984	2 085
86.	Sándorfalvi	30 501	2 624	749
87.	Mindszenti	152 696	1 854	3 179
88.	Pósteleki	281 812	4 404	3 155
89.	Mályvádi	151 963	3 788	2 564
90.	Vésztői	133 115	3 289	1 827
	DÉLALFÖLDI EFAG	993 118	25 425	15 796
91.	Kistújszállási	156 585	2 379	2 805
92.	Kunszentmártoni	121 419	2 235	2 542
93.	Szolnoki	112 740	2 412	2 416
94.	Ceglédi	137 173	7 169	6 745
95.	Pusztavacsi	35 532	7 152	3 846
96.	Ráckevei	90 933	3 428	2 741
97.	Csévharaszi	28 327	5 531	2 427
98.	Mendei	88 922	5 956	4 144
99.	Jászberényi	96 581	2 099	1 600
100.	Tiszafüredi	69 767	760	2 086
	NAGYKUNSÁGI EFAG	937 979	39 121	31 352
101.	Tiszacsegei	111 526	2 801	2 335
102.	Püspökladányi	283 332	2 848	4 125
103.	Bánki	25 181	4 739	1 338
104.	Halápi	5 036	4 976	60
105.	Bagaméri	41 365	3 497	3 139
106.	Guthi	23 237	6 862	1 328
107.	Nagycserei	3 810	3 672	138
108.	Hajdúhadházi	20 729	2 283	2 110
109.	Debreceni	107 369	4 907	1 622
110.	Nyíregyházi	201 477	4 710	4 893

6. táblázat folytatása

Sor- szám	Az erdészet és erdő- gazdaság megnevezése	Az erdészet működési körzetébe eső		
		közigazgatási terület	erdőgazdasági erdőterület	egyéb szektorok erdőterülete
		hektárban		
a	b	c	d	e
111.	Nyírbélteki	43 610	6 143	3 022
112.	Tiborszállási	52 969	4 191	2 899
113.	Fehérgyarmati	144 131	4 450	5 287
114.	Baktalórántházi	84 296	6 100	5 188
115.	Ricsikai	66 679	1 874	2 404
	FELSŐTISZAI EFAG	1 214 747	64 053	39 888
116.	Sátoraljaújhelyi	85 160	7 793	4 450
117.	Háromhutai	12 931	6 829	1 097
118.	Kemencepataki	6 341	4 815	796
119.	Füzérkomlói	17 005	4 756	3 193
120.	Telkibányai	12 949	4 758	1 480
121.	Boldogkővőraljai	24 681	5 247	4 147
122.	Tályyai	80 646	7 147	3 559
123.	Mérai	66 790	5 845	4 771
124.	Szendrői	52 934	8 839	4 685
125.	Szini	37 682	13 366	5 536
126.	Putnoki	27 865	10 905	1 853
127.	Bánhorvátai	25 271	9 972	2 310
128.	Parasznyai	18 257	4 985	1 234
129.	Lillafüredi	6 454	6 390	—
130.	Répáshutai	5 851	5 439	72
131.	Miskolci	66 175	6 247	1 406
132.	Tiszakeszi	74 703	1 498	1 677
133.	Mocsolyástelepi	39 467	6 158	1 854
	BORSODI EFAG	661 162	120 989	44 120
134.	Cserépfalvi	26 224	7 305	1 212
135.	Egri	92 683	5 955	2 480
136.	Felsőtárkányi	7 733	6 220	322
137.	Bélapátfalvi	9 723	3 960	912
138.	Szilvássváradi	8 082	5 711	158
139.	Arlói	17 097	6 405	2 530

6. táblázat folytatása

Sor- szám	Az erdészet és erdő- gazdaság megnevezése	Az erdészet működési körzetébe eső		
		közigazgatási terület	erdőgazdasági erdőterület	egyéb szektorok erdőterülete
		hektárban		
a	b	c	d	e
140.	Ózdi	18 010	4 654	2 887
141.	Erdőkövesdi	25 291	6 849	5 342
142.	Tarnaleleszi	18 361	5 869	3 260
143.	Parádfürdői	25 846	8 772	5 080
144.	Verpeléti	151 353	4 632	3 683
145.	Gyöngyössolymosi	39 482	11 455	3 608
146.	Nagybátonyi	25 351	8 698	2 775
	MÁTRAI EFAG	465 236	86 485	34 249
147.	Zagyvapálfalvi	31 717	4 660	3 253
148.	Salgótarjáni	21 255	8 143	2 672
149.	Litkei	19 614	3 221	2 619
150.	Szécsényi	36 522	6 991	3 502
151.	Berceli	45 483	5 538	3 927
152.	Püspökszilágyi	17 951	3 982	1 328
153.	Kosdi	14 812	3 585	834
154.	Romhányi	24 760	4 132	2 333
155.	Diósjenői	10 826	4 441	952
156.	Bernecebaráti	16 078	4 734	2 152
157.	Kemencei	11 222	4 827	1 217
158.	Nagybörzsönyi	6 624	4 076	514
159.	Királyréti	9 530	5 125	1 394
160.	Nagymarosi	13 990	5 883	1 185
	IPOLYVIDÉKI EFAG	280 384	69 338	27 882
I.	EFAG ÖSSZESEN	7 807 098	872 674	400 746
161.	Gödöllői	32 899	3 355	3 109
162.	Galgamácsai	25 937	4 612	1 274
163.	Valkói	23 146	4 505	565
164.	Isaszegi	15 493	4 135	895
	GÖDÖLLŐI ÁEVB	97 475	16 607	5 843

6. táblázat folytatása

Sor- szám	Az erdészet és erdő- gazdaság megnevezése	Az erdészet működési körzetébe eső		
		közigazgatási terület	erdőgazdasági erdőterület	egyéb szektorok erdőterülete
		hektárban		
a	b	c	d	e
165.	Budapesti	57 256	4 632	445
166.	Pilisszentkereszi	10 388	4 140	636
167.	Szentendrei	12 971	4 912	650
168.	Visegrádi	10 902	3 873	883
169.	Pilismaróti	6 816	4 194	196
170.	Esztergomi	17 583	3 847	868
171.	Piliscsabai	20 986	3 143	1 624
	PILISI ÁPEG	136 902	28 741	5 302
172.	Bajnai	20 825	5 766	824
173.	Budakeszi	49 166	10 900	968
	TELKI ÁEVG	69 991	16 666	1 792
174.	Székesfehérvári	109 788	4 687	2 508
175.	Sárosdi	132 948	4 330	4 129
176.	Soponyai	94 147	2 969	2 094
177.	Mecsérpusztai	22 221	4 556	1 181
	MEZŐFÖLDI ÁEVG	359 104	16 542	9 912
178.	Hegyvidéki	8 286	4 242	359
179.	Sopron környéki	32 832	4 287	1 285
180.	Röjtökmuzsaji	18 017	3 320	1 864
181.	Iváni	15 254	4 058	967
	TANULMÁNYI ÁEG	74 389	15 907	4 475
182.	Pári	88 061	8 665	2 935
183.	Pincehelyi	43 190	3 742	2 804
184.	Bikácsi	83 783	4 179	5 226
185.	Hőgyészi	51 706	4 859	3 167
	GYULAJI ÁEVG	266 740	21 445	14 132

6. táblázat folytatása

Sor- szám	Az erdészet és erdő- gazdaság megnevezése	Az erdészet működési körzetébe eső		
		közigazgatási terület	erdőgazdasági erdőterület	egyéb szektorok erdőterülete
		hektárban		
a	b	c	d	e
186.	Bátaszéki	33 175	4 650	1 751
187.	Szekszárdi	37 018	4 430	1 395
188.	Pörbölyi	18 347	4 797	247
189.	Bédai	17 232	3 768	886
190.	Panduri	87 018	6 238	2 209
191.	Bajai	51 236	5 919	2 392
192.	Hajósi	65 853	6 410	2 040
	GEMENCI ÁEVG	309 879	36 212	10 920
II.	Költségvetési Eg-ok összesen	1 314 489	152 120	52 376
	I.+II. ÖSSZESEN	9 121 578	1 024 794	453 122
193.	Süttöi	12 635	7 023	110
194.	Lovasberényi	12 001	3 832	204
195.	Uzsapusztai	11 080	7 201	—
196.	Kaszópusztai	23 565	13 129	—
197.	Bujáki	4 080	4 080	—
	BUDAPESTI EVMG	63 361	35 265	314
198.	Dudari	17 195	6 107	939
199.	Veszprémi	46 134	14 546	734
200.	Zirci	14 872	4 757	1 028
201.	Herendi	19 602	6 297	1 690
202.	Ajkai	20 411	7 901	940
	VEZSPRÉMI EG	118 214	39 608	5 331
	EEG ÖSSZESEN	181 575	74 873	5 645

7. Az ország összes erdőterületeinek elsődleges

Sor- szám	Az elsődleges rendel- tetés megnevezése		Erdőgazdasági	Egyéb erdőgazd.-i	Állami gazd.-i
a	b	c	d	e	f
1.	A termelést közvetlenül szolg. r.	fa- (növedék-) termelés	881 434	55 782	44 016
2.		magtermelés	5 360	261	5
3.		bot-, vesszőtermelés	443	46	171
4.		csem. dugv. suh. termelés	3 238	97	73
5.		egészségvédelem	9 973	432	697
6.		gát-, part-, műt.-védelem	1 066	813	147
7.		mezővédelem	68	394	3 661
8.		talajvédelem	40 968	6 477	1 847
9.		természetvédelem	6 129	501	95
10.		vadvédelem	7 165	1 573	580
11.		kísérletvédelem	1 935	115	25
12.		szántóföldi term.	16 613	1 399	68
13.		kerti és szőlőterm.	1 219	70	51
14.		rétiszéna-termelés	9 218	657	51
15.		legelő-, fűterm.	4 903	868	415
16.		nádterm.	564	8	53
17.		halterm.	67	8	
18.		kőterm.	359	73	3
19.		agyagterm.	107	48	2
20.	A term. közvetve szolg. részl.	nyiladék	14 573	1 425	165
21.		ház, udvar	1 422	127	13
22.		rakodó, faraktár	536	30	
23.		út, vasút	3 990	219	41
24.		tó, patak, folyó, csat.	1 973	191	45
25.	term. nem szolg. részl.		11 470	3 259	216
26.	Összesen:		1 024 794	74 873	52 440

rendeltetés szerinti megoszlása, s z e k t o r o n k é n t

Víz- ügyi	Egyéb állami	Összes állami	Termelő- szövetke- zeti	Erdő- birt.-i	Egyéb	Összesen	
rendeltetése, hektárban							%
g	h	i	j	k	l	m	n
315	3 428	984 975	317 822	5703	5913	1 314 413	84,4
		5 626	35			5 661	0,3
138	2 545	3 343	1 295	3	72	4 713	0,2
	66	3 474	133			3 607	0,2
17	2 678	13 798	1 565	34	135	15 532	1,0
10 826	2 816	15 668	1 691	78	3	17 440	1,1
	355	4 478	7 002	93	31	11 604	0,8
	1 775	51 067	22 289	384	292	74 032	4,8
	183	6 908	147	167	16	7 238	0,5
	52	9 370	71			9 441	0,6
	57	2 132	466			2 598	0,2
1	81	18 162	544	3		18 709	1,2
3	20	1 363	54		33	1 450	0,1
1	47	9 974	761	45	1	10 781	0,7
	60	6 246	6 098	291	199	12 834	0,9
	47	672	73			745	0,0
		75				75	0,0
	7	442	169	3		614	0,0
		157	22	1		180	0,0
2	47	16 212	1 434	27	3	17 676	1,1
2	46	1 610	44	1	1	1 656	0,1
	2	568	9	1		578	0,0
3	42	4 295	424	17	2	4 738	0,3
3	41	2 253	231	4		2 488	0,2
55	3 624	18 624	964	37	6	19 631	1,3
11 366	18 019	1 181 492	363 343	6892	6707	1 558 434	100,0

8. Az összes erdőterület elsődleges rendeltetés

Sor- szám	Elsődll- rend.	Megnevezés	Az erdőterület		
			Baranya	Bács-K.	Békés
a	b	c	d	e	f
1.	A termelést közvetve szolg. részl.	fa- (növedék-) termelés	87 599	91 543	14 393
2.		magtermelés	274	677	20
3.		bot-, vesszőtermelés	713	120	702
4.		csem. dugv. suh. termelés	154	376	140
5.		egészségvédelem	631	711	273
6.		gát-, part-, műt.- védelem	393	689	1 183
7.		mezővédelem	282	612	978
8.		talajvédelem	1 953	2 041	215
9.		természetvédelem	651	362	20
10.		vadvédelem	336	207	112
11.		kísérletvédelem	8	263	31
12.		szántóföldi term.	1 383	1 489	207
13.		kerti és szőlőterm.	65	150	36
14.		rétiszéna-term.	646	1 000	195
15.		legelő-, fűterm.	273	316	138
16.		nádterm.	7	81	4
17.		halterm.	—	—	—
18.		kőterm.	11	3	—
19.		agyagterm.	2	86	—
20.	A termelést közvetlenül szolg. r.	nyiladék	1 076	1 291	254
21.		ház, udvar	88	215	23
22.		rakodó, faraktár	16	57	6
23.		út, vasút	253	173	37
24.		tó, patak, folyó, csat.	262	55	16
25.	term. nem szolg. részl.		680	6 339	44
26.	Összesen:		97 756	108 856	19 027

szerinti megoszlása megyénként

megoszlása megyénként, hektárban

Borsod	Csongr.	Fejér	Győr-S.	Hajdú-B.	Heves	Komárom
g	h	i	j	k	l	m
165 045	16 743	38 382	57 449	44 200	64 371	47 814
350	68	73	135	249	369	475
570	280	50	244	56	45	37
237	106	132	218	301	57	106
512	311	772	351	1 180	423	543
2 366	2 482	439	1 534	881	737	161
786	848	720	1 744	1 057	443	350
11 030	35	8 367	107	779	8 035	5 051
298	81	231	109	253	1 201	67
17	—	524	336	1	70	726
22	36	20	140	212	80	52
1 494	260	1 121	830	1 122	400	1 155
240	19	67	28	69	63	53
1 845	86	307	260	515	659	361
3 817	40	545	265	528	556	276
38	1	120	236	14	—	24
13	—	5	—	—	2	—
57	—	11	9	—	51	86
2	4	2	6	1	2	2
733	237	712	786	419	332	657
119	31	56	49	90	76	61
85	6	21	13	24	34	48
392	50	154	338	177	219	178
283	28	60	669	71	52	25
476	442	730	923	182	321	1 058
190 827	22 194	53 621	66 779	52 381	78 598	59 366

8. Az összes erdőterület elsődleges

Sor- szám	Elsőd- lend.	Megnevezés	Az erdőterület		
			Nógrád	Pest	Somogy
a	b	c	d	e	f
1.	A termelést közvetlenül szolg. r.	fa- (növedék-) termelés	74 822	101 970	128 180
2.		magtermelés	216	236	650
3.		bot-, vesszőtermelés	42	92	101
4.		csem. dugv. suh. termelés	79	282	206
5.		egészségvédelem	588	6 553	91
6.		gát-, part-, műt.- védelem	20	954	57
7.		mezővédelem	25	288	511
8.		talajvédelem	5 265	11 480	1 529
9.		természetvédelem	258	1 602	141
10.		vadvédelem	515	3 976	532
11.		kísérletvédelem	349	515	78
12.		szántóföldi term.	1 036	2 241	1 481
13.		kerti és szőlőterm.	30	188	160
14.		rétiszéna-term.	405	854	957
15.		legelő-, fűterm.	1 121	808	402
16.		nádterm.	—	50.	46
17.		halterm.	8	—	13
18.		kőterm.	113	138	7
19.		agyagterm.	3	6	2
20.	A term. közv. szolg. részl.	nyiladék	372	1 779	3 572
21.		ház, udvar	57	204	136
22.		rakodó, faraktár	28	66	39
23.		út, vasút	98	313	527
24.		tó, patak, folyó, csat.	16	103	194
25.	term. nem szolg. részl.		429	2 161	801
26.	Összesen :		85 895	136 859	140 473

rendeltetés szerinti megoszlása megyénként

megoszlása megyénként, hektárban

Szabolcs- Sz.	Szolnok	Tolna	Vas	Veszprém	Zala	Mind- összesen
g	h	i	j	k	l	m
47 239	14 502	47 780	77 934	111 897	82 550	1 314 413
283	1	68	569	425	523	5 661
227	315	88	460	135	436	4 713
240	176	142	249	230	176	3 607
435	456	144	403	976	179	15 532
750	2 739	400	364	1 215	76	17 440
423	1 248	342	131	780	36	11 604
97	575	493	612	14 910	1 458	74 032
465	17	69	225	1 179	9	7 238
31	62	1 053	22	921	—	9 441
73	42	8	157	114	398	2 598
127	330	1 129	675	1 656	573	18 709
36	11	36	44	96	59	1 450
250	115	308	465	1 080	473	10 781
24	320	313	132	2 516	444	12 834
1	3	48	—	69	3	745
—	—	—	—	33	1	75
—	—	—	14	103	11	614
—	1	2	3	50	6	180
346	99	460	1 269	2 034	1 248	17 676
50	58	54	54	170	65	1 656
13	6	21	12	51	32	578
126	31	115	668	474	415	4 738
27	47	322	72	126	60	2 488
297	180	338	544	3 392	294	19 631
51 560	21 334	53 733	85 078	144 632	89 525	1 558 434

8/a) Az összes erdőterület elsődleges rendeltetés szerinti megoszlása
megyénként

Sor- szám	Elsődli. rend	Megnevezés	Az erdőterület elsődleges rendeltetés szerint	
			ha-ban	%-ban
a	b	c	d	e
1	A termelés közvetlenül szolgáló részl.	fa (növedék) termelés	1 314 413	84,4
2		magtermelés	5 661	0,4
3		bot-, vesszőtermelés	4 713	0,3
4		csem. dugv. suh. termelés	3 607	0,2
5		egészségvédelem	15 532	1,0
6		gát-, part-, műt.-védelem	1 7 440	1,1
7		mezővédelem	11 604	0,7
8		talajvédelem	74 032	4,8
9		természetvédelem	7 238	0,5
10		vadvédelem	9 441	0,6
11		kísérletvédelem	1 598	0,2
12		szántóföldi term.	18 709	1,2
13		kerti és szőlőterm.	1 450	0,1
14		rétiszéna term.	10 781	0,7
15		legelő-, fűterm.	12 834	0,8
16		nádterm.	745	—
17		halterm.	75	—
18		kőterm.	614	—
19		agyagerm.	180	—
20	A term. közv. szolg. részl.	nyiladék	17 676	1,1
21		ház, udvar	1 656	0,1
22		rakodó, faraktár	578	—
23		út, vasút	4 739	0,3
24		tó, patak, folyó, csat.	2 488	0,2
25	term. nem. szolg. részl.		19 631	1,3
26	Összesen:		1 558 434	100,0

9. Az ország összes fásított területének megoszlása me g y é n k é n t, szektorbontásban

Sor- szám	A megye				erdő- gazda- sági	Egyéb erdő- gazd.-i	Állami gazd.-i	Víz- ügyi	Egyéb állami	Összes állami	Termelő szövet- kezeti	Erdő- birt.-i	Egyéb
	megnevezése	közigazga- tási	fásított (c-ből)										
		területe (ha)		%									
a	b	c	d	e	fásítás területe ha-ban								
					f	g	h	i	j	k	l	m	n
1.	Baranya	453 333	5 363	1,2			515	517	995	2 027	3 321		15
2.	Bács-Kiskun	836 214	5 980	0,7			1003	35	265	1 303	4 635	42	
3.	Békés	566 890	1 998	0,4			769		55	824	1 174		
4.	Borsod-A.-Z.	724 760	990	0,1			95	48	279	422	564		4
5.	Csongrád	426 228	2 777	0,7			384	44	456	884	1 693	200	
6.	Fejér	437 378	903	0,2			277	20	146	443	460		
7.	Győr-Sopron	401 222	2 085	0,5			188	5	220	413	1 672		
8.	Hajdú-Bihar	621 186	1 941	0,3			468	300	1	769	1 170		2
9.	Heves	363 760	504	0,1				38	66	104	400		
10.	Komárom	224 997	1 084	0,5	3		609	5	86	703	359		22
11.	Nógrád	254 423	1 072	0,4			67		15	82	976		14
12.	Pest	691 869	6 192	0,9	3		716	20	434	1 173	4 884	5	130
13.	Somogy	608 259	13 308	2,2			1778	365	553	2 696	10 077		535
14.	Szabolcs-Szat- már	593 561	8 127	1,4			596	868	960	2 424	5 703		
15.	Szolnok	557 092	2 425	0,4			353		234	587	1 838		
16.	Tolna	360 880	2 392	0,7			563	28	384	975	1 417		
17.	Vas	334 047	1 222	0,4			56		94	150	1 072		
18.	Veszprém	518 656	3 366	0,6			1431	55	161	1 647	1 684		35
19.	Zala	328 398	1 364	0,4			66		49	115	1 249		
	Összesen :	9 303 153	63 093	0,7	6		9934	2348	5453	17 741	44 348	247	757
	%			100			15,8	3,7	8,6	28,1	70,3	0,4	1,2

10. Az ország összes erdőterületének

Sor- szám	Az üzemterv érvényes- ségének kezdő éve	Erdőgazdasági	Egyéb erdő- gazd.-i	Állami gazd.-i	Víz- ügyi	Egyéb állami
a	b	c	d	e	f	g
1.	1953.	371	259	—	—	—
2.	1954.	4 248	1 291	47	—	—
3.	1955.	29 876	1 908	—	—	2 136
4.	1956.	38 231	5 669	1	—	308
5.	1957.	30 062	8 944	54	—	206
6.	1958.	40 243	6 503	2 243	—	243
7.	1959.	53 295	6 727	50	—	48
8.	1960.	44 816	451	55	—	83
9.	1961.	85 535	4 013	2 480	47	41
10.	1962.	69 943	601	3 830	88	392
11.	1963.	88 723	14 496	23	88	322
12.	1964.	61 727	682	—	—	97
13.	1965.	39 936	509	1 002	—	96
14.	1966.	76 666	24	4 116	1 272	1 795
15.	1967.	83 721	603	5 357	1 794	1 425
16.	1968.	83 850	—	14 831	3 253	2 226
17.	1969.	94 702	6 836	11 404	1 598	1 534
18.	1970.	91 456	8 598	6 155	2 792	5 616
19.	Üzemtervezett erdőt. össz.	1 017 401	68 114	51 648	10 932	16 932
20.	Üzemtervezetlen erdőt. össz.	7 393	6 759	792	434	1 451
21.	Összesen:	1 024 794	74 873	52 440	11 366	18 019
22.	Üzemtervezettség %-ban	99,2	91,3	98,6	96,2	94,0

üzemtervezettsége szektoronként

Összes állami	Termelő- szövetkezeti	Erdőbirt.-i	Egyéb	Összesen	
lévő üzemterveinek területe hektárban					%
h	i	j	k	l	m
630	30	—	—	660	—
5 586	720	62	6	6 374	0,4
33 920	2 317	524	1	36 762	2,3
44 209	3 031	—	—	47 240	3,0
39 266	1 337	151	2	40 756	2,6
49 232	2 542	180	1	51 955	3,3
60 120	4 314	91	—	64 525	4,1
45 405	11 169	529	—	57 103	3,6
92 116	11 884	909	13	104 922	6,7
74 854	3 800	—	—	78 654	5,0
103 652	6 477	—	43	110 172	7,0
62 506	1 170	—	—	63 676	4,1
41 543	4 407	144	—	46 094	3,0
83 873	61 790	1230	37	146 930	9,5
92 900	49 838	771	267	143 776	9,2
104 160	67 514	458	27	172 159	11,0
116 074	53 378	1614	5265	176 331	11,3
114 617	70 635	202	513	185 967	11,9
1 164 663	356 353	6865	6175	1 534 056	98,4
16 829	6 990	27	532	24 378	1,6
1 181 492	363 343	6892	6707	1 558 434	100,0
98,5	98,5	99,8	92,0	98,2	

11/a Az ország összes fa- (növedék-) termelésre kijelölt faállománnyal

Sor- szám	A szektorok		1—10	11—20	21—30
	megnevezése	jele	éves korosztályba tartozó erdők		
a	b	c	d	e	f
1.	Erdőgazdasági erdők	(Eg)	165 753	154 251	145 555
2.	Egyéb erdő- gazdasági erdők	(EEg)	8 172	7 343	6 291
3.	Állami Gazdasági erdők	(ÁG)	18 710	9 508	4 708
4.	Vízügyi erdők	(OVH)	109	76	46
5.	Egyéb állami erdők	(Eá)	902	782	581
6.	Összes állami erdő	(Öá)	193 646	171 960	157 181
7.	Termelészövetkezeti erdők	(Tsz)	83 673	74 065	51 012
8.	Erdőbirtokossági erdők	(Eb)	568	895	657
9.	Egyéb erdők	(E)	598	924	1 311
10.	Összesen		278 485	247 844	210 161
	%		22,6	20,1	17,1

borított erdőterülete korosztályonként s z e k t o r b o n t á s b a n

31—40	41—60	61—80	81—100	101—	Összesen	%
faállománnyal borított erdőterülete ha-ban						
g	h	i	j	k	l	m
97 872	145 813	88 018	30 311	10 683	838 256	68,0
6 417	13 338	9 570	2 490	162	53 783	4,3
1 514	1 101	264	106	34	35 945	2,9
25	33				289	
334	215	314	45	3	3 176	0,2
106 162	160 500	98 166	32 952	10 882	931 449	75,4
31 124	33 768	13 703	3 424	987	291 756	23,7
1 075	1 263	865	37	218	5 578	0,4
1 159	1 630	181	9		5 812	0,5
139 520	197 161	112 915	36 422	12 087	1 234 595	
11,3	16,0	9,1	2,9	0,9		100,0

1851

/1866/

11/b Az ország összes fa- (növedék-) termelésre kijelölt

Sorszám	A szektor		1—10	11—20	21—30	31—40
	megnevezése	jele	éves korosztályba tartozó			
a	b	c	d	e	f	g
1.	Erdőgazdasági erdők	(Eg)	2 361 256	10 153 280	18 093 135	16 678 398
2.	Egyéb erdőgazdasági erdők	(EEg)	55 855	331 368	588 198	870 616
3.	Állami Gazdasági erdők	(ÁG)	470 499	721 679	638 513	252 362
4.	Vízügyi erdők	(OVH)	2 559	14 266	10 494	8 090
5.	Egyéb állami erdők	(Eá)	24 180	51 958	66 159	60 489
6.	Összes állami erdő	(Öá)	2 914 349	11 272 551	19 396 499	17 869 955
7.	Termelőszövetkezeti erdők	(Tsz)	1 938 783	5 843 590	6 489 288	5 017 597
8.	Erdőbirtokos-sági erdők	(Eb)	5 741	56 079	71 192	166 552
9.	Egyéb erdők	(E)	14 914	62 057	182 030	207 002
10.	Összesen		4 873 787	17 234 277	26 139 009	23 261 106
	%		2,9	10,2	15,6	13,9

erdők élőkészlete korosztályonként szektorbontásban

41—60	61—80	81—100	101—	Összesen	m ² / ha	%
erdők élőkészlete m ³ -ben						
h	i	j	k	l	m	n
33 227 592	26 908 963	11 413 880	4 122 349	122 958 853	146	73,5
2 918 975	2 643 757	907 492	56 767	8 373 028	156	5,0
230 041 6 463	66 840	24 426	2 363	2 406 723 41 872	67 145	1,4
42 071	100 195	17 688	889	363 629	115	0,2
36 425 142	29 719 755	11 763 486	4 182 368	134 144 105	144	80,1
7 130 490	3 929 356	1 049 269	268 357	31 666 730	110	18,9
272 817 381 119	229 246 47 611	11 111 3 260	74 597 35	887 335 898 028	160 154	0,5 0,5
44 209 568	33 925 968	13 427 126	4 525 357	167 596 198	136	
26,4	20,3	8,0	2,7			100,0

12/a Az ország összes fa- (növedék-) termelésre kijelölt erdejének — faállománnyal borított — területe fafajok szerint,
m e g y é n k é n t

88

Sor- szám	A fafaj		Baranya	Bács- Kiskun	Békés	Borsod- A.-Z.	Csongrád	Fejér	Győr- Sopron	Hajdú- Bihar	Heves
	megnevezése	eredete									
a	b	c	megye faállománnyal borított erdőterülete ha-ban								
			d	e	f	g	h	i	j	k	l
1.	Tölgy	m	16 731	1 595	4 735	21 195	2 178	4 841	3 865	6 033	9 748
2.		s	3 567	205	149	47 404	105	1 877	3 320	2 169	12 870
3.	Bükk	m	5 868			14 453		1 437	42		7 917
4.		s	1 189			9 745		277	182		1 312
5.	Akác	m	6 461	16 013	2 216	2 251	1 754	3 189	3 070	14 022	864
6.		s	9 121	17 780	1 043	4 946	2 220	4 743	8 521	9 511	3 766
7.	Cser	m	6 206	23	574	5 951	9	5 565	3 420	9	7 078
8.		s	3 009		7	16 047		3 436	3 286		7 940
9.	Gyertyán	m	6 364	8		4 981	2	1 006	274		2 975
10.		s	5 699			12 816		953	763		2 919
11.	m.Kőrös	m-s	1 971	778	931	1 840	254	1 290	2 040	808	640
12.	Szil	m-s	349	513	169	136	133	359	814	226	45
13.	Juhar	m-s	338	298	123	979	272	518	354	79	261
14.	f.Dió	m-s	765	205	101	5	32	36	254	104	
15.	Gyümölcs	m-s	54	41	5	73		44	98	5	18
16.	e.Kemény	m-s	1 140	925	217	399	763	990	643	489	46
17.	Éger	m-s	1 043	68	1	182	3	112	3 461	61	80
18.	Hárs	m-s	2 323	11	3	305	13	341	104	1	65
19.	Nyír	m-s	2	12	1	390	2	26	252		16
20.	n.Nyár	m-s	3 866	8 424	1 824	2 295	2 424	1 948	6 009	3 679	894
21.	h.Nyár	m-s	1 259	12 177	234	1 636	2 105	449	2 283	620	379
22.	Fűz	m-s	1 249	1 272	59	678	505	186	2 334	62	76
23.	Fenyő	m	3 216	12 051	27	10 921	2 934	2 448	5 978	3 064	3 243
	Összesen:	m-s	81 790	72 408	12 419	159 628	15 708	36 071	51 367	40 942	63 052

12/b Az ország összes fa- (növedék-) termelésre kijelölt erdejének — faállománnyal borított — területe fafajok szerint, m e g y é n k é n t

Sor- szám	A fafaj		Komá- rom	Nógrád	Pest	Somogy	Szabolcs- Szatmár	Szolnok	Tolna	Vas	Veszprém	Zala
	megnevezése	eredete	megye faállománnyal borított erdőterülete ha-ban									
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
1.	Tölgy	m	4 126	5 283	10 111	25 865	4 607	4 541	4 141	9 910	11 071	15 783
2.		s	5 545	10 795	13 496	2 397	2 316	18	1 174	4 097	4 649	648
3.	Bükk	m	1 723	3 602	2 935	2 836			516	2 091	14 514	11 112
4.		s	695	1 380	1 505	481			180	1 401	1 538	816
5.	Akác	m	1 356	1 317	13 508	4 516	11 706	1 700	5 550	3 092	2 455	2 852
6.		s	4 738	20 452	18 858	18 086	12 023	524	9 520	9 437	7 330	12 106
7.	Cser	m	7 560	5 791	5 479	14 878	43	178	4 106	4 110	22 817	4 166
8.		s	7 097	13 111	6 343	2 982	5		3 066	1 683	11 371	496
9.	Gyertyán	m	2 406	1 321	1 606	5 476	200		589	3 467	10 206	8 695
10.		s	3 712	4 471	3 436	5 938	181		1 632	3 907	5 225	5 916
11.	m.Kőris	m-s	824	228	1 356	1 452	1 097	255	1 159	457	1 742	730
12.	Szil	m-s	125	34	223	647	226	143	709	103	125	191
13.	Juhar	m-s	440	269	1 012	732	201	90	571	120	463	147
14.	f.Dió	m-s	20	4	52	105	27	4	268	5	11	3
15.	Gyümölcs	m-s	27	34	47	96	78		7	119	116	147
16.	e.Kemény	m-s	605	107	1 368	601	91	575	841	177	2 934	398
17.	Éger	m-s	213	160	309	11 989	283	12	98	1 493	1 022	2 450
18.	Hárs	m-s	1 024	133	507	3 370	10		1 059	112	903	98
19.	Nyír	m-s	42	95	26	1 757	18		8	366	241	405
20.	n.Nyár	m-s	1 650	497	6 005	2 379	5 213	3 340	4 028	1 128	1 397	671
21.	h.Nyár	m-s	251	216	2 185	417	1 431	539	1 817	180	109	163
22.	Fűz	m-s	47	54	153	603	1 001	352	1 156	292	87	107
23.	Fenyő	m	2 357	3 075	5 091	13 099	1 512	86	2 934	28 493	8 330	13 134
Összesen:		m-s	46 583	72 429	95 611	120 702	42 269	12 357	45 129	76 240	108 656	81 234

12/c Az ország összes fa- (növedék-) termelésre kijelölt

Sor- szám	A fafaj		Baranya	Bács- Kiskun	Békés
	megnevezése	eredete	megye fa- (növedék-) termelésre		
a	b	c	d	e	f
1.	Tölgy	m	3 396 502	186 453	383 404
2.		s	757 502	37 211	13 726
3.	Bükk	m	1 433 021		
4.		s	245 829		
5.	Akác	m	487 717	938 619	219 588
6.		s	827 475	1 061 412	65 872
7.	Cser	m	1 323 349	4 889	79 362
8.		s	616 610		1 040
9.	Gyertyán	m	929 475	156	
10.		s	809 719		
11.	m. Kóris	m-s	324 517	79 185	79 096
12.	Szil	m-s	45 476	47 752	4 885
13.	Juhar	m-s	28 354	15 434	3 414
14.	f. Dió	m-s	134 577	36 483	6 175
15.	Gyümölcs	m-s	7 933	490	185
16.	e. Kemény	m-s	113 913	126 234	9 521
17.	Éger	m-s	74 568	4 840	76
18.	Hárs	m-s	386 423	537	33
19.	Nyír	m-s	201	491	43
20.	n. Nyár	m-s	438 053	815 905	138 764
21.	h. Nyár	m-s	291 682	1 017 763	9 192
22.	Fűz	m-s	198 868	221 166	1 974
23.	Fenyő	m	243 827	355 886	2 028
Összesen :		m-s	13 115 591	4 950 906	1 018 378
m ³ /ha			161	69	82

erdejének élőfakészlete fafajok szerint, m e g y é n k é n t

Borsod- A.-Z.	Csongrád	Fejér	Győr- Sopron	Hajdú- Bihar	Heves
kijelölt erdejének élőfakészlete m ³ -ben					
g	h	i	j	k	l
2 978 938	158 203	398 775	460 813	321 300	1 036 610
7 513 093	5 625	283 054	525 039	450 480	1 989 777
3 699 204		417 747	5 032		1 705 953
1 700 042		48 250	50 161		247 495
180 458	177 045	180 904	257 862	1 068 670	57 904
320 299	167 672	349 953	795 225	832 600	308 588
893 685	1 258	898 509	505 823	1 170	1 118 602
2 572 210		581 032	448 463		1 238 820
753 139	94	131 992	17 281		414 046
1 514 261	5	123 550	112 114		361 825
344 283	14 446	135 399	306 210	63 330	36 692
14 927	7 188	27 949	99 096	11 500	1 778
118 348	11 973	37 721	18 094	1 740	12 143
40	484	1 808	21 514	7 500	6
8 175		1 751	10 791	470	580
44 374	35 944	71 531	39 958	14 590	3 796
23 167	288	9 468	437 293	5 230	18 758
22 375	261	42 121	8 788	70	5 014
35 378	264	1 774	22 597		1 691
254 850	293 499	122 263	665 314	329 570	82 443
293 266	268 875	66 020	458 764	37 850	30 230
99 251	45 782	33 210	447 715	2 090	6 928
903 231	253 458	81 766	678 355	47 010	162 562
24 286 994	1 382 364	4 046 547	6 392 302	3 195 170	8 842 241
152	88	112	124	78	140

12/d Az ország összes fa- (növedék-) termelésre kijelölt

Sor- szám	A fafaj		Komárom	Nógrád	Pest	Somogy
	megnevezése	eredete	megye fa-(növedék) termelésre kijelölt			
a	b	c	d	e	f	g
1.	Tölgy	m	574 279	507 329	936 154	5 347 233
2.		s	1 006 574	1 359 081	1 962 986	556 257
3.	Bükk	m	441 684	700 284	514 224	847 539
4.		s	133 609	209 874	251 444	117 965
5.	Akác	m	109 949	115 790	981 197	593 143
6.		s	397 773	1 564 080	1 273 665	1 877 297
7.	Cser	m	1 780 966	702 721	720 296	3 538 054
8.		s	1 548 543	1 675 177	865 841	618 265
9.	Gyertyán	m	327 353	148 030	144 210	682 719
10.		s	467 868	476 572	368 799	932 334
11.	m. Kőris	m-s	118 899	21 963	153 938	256 714
12.	Szil	m-s	15 442	2 288	21 518	81 879
13.	Juhar	m-s	41 707	12 282	50 235	46 807
14.	f. Dió	m-s	261	40	782	5 922
15.	Gyümölcs	m-s	3 267	1 479	1 808	6 115
16.	e. Kemény	m-s	42 999	5 959	64 584	60 790
17.	Éger	m-s	35 183	17 825	39 639	1 871 596
18.	Hárs	m-s	163 362	11 895	59 849	565 820
19.	Nyír	m-s	4 369	7 190	1 331	177 651
20.	n. Nyár	m-s	78 313	13 833	390 387	181 682
21.	h. Nyár	m-s	19 415	16 999	241 840	62 102
22.	Fűz	m-s	4 247	3 300	17 008	79 583
23.	Fenyő	m	118 543	107 828	124 565	1 298 666
	Összesen:	m-s	7 434 605	7 681 819	9 186 300	19 806 133
	m ³ /ha		160	106	96	164

erdejének élőfakészlete fafajok szerint, m e g y é n k é n t

Szabolcs-Szatmár	Szolnok	Tolna	Vas	Veszprém	Zala
erdejének élőfakészlete m ³ -ben					
h	i	j	k	l	m
437 954	126 569	664 677	1 925 443	1 975 534	3 775 733
453 792	2 497	203 590	681 595	510 934	135 274
		124 850	376 832	3 982 063	3 836 699
		30 826	234 600	293 231	203 283
1 035 010	100 336	263 458	323 014	263 450	431 562
838 480	37 679	619 873	1 152 117	703 665	1 584 278
5 310	3 579	582 166	890 605	4 635 055	1 131 767
1 328		574 797	258 146	1 277 238	102 008
28 832	6	65 428	433 698	1 479 798	1 647 772
32 882		211 748	574 739	590 727	1 156 218
113 933	11 146	225 013	85 382	244 732	130 129
15 622	3 686	71 993	18 758	12 247	40 141
11 267	3 241	47 573	10 456	46 477	15 276
1 906		18 662	278	511	530
9 760		1 108	12 803	6 249	23 547
5 436	16 543	105 416	21 358	180 903	53 799
19 715	351	11 263	180 337	134 426	393 416
196	4	139 716	14 368	155 211	12 464
3 291	7	797	42 744	21 922	59 702
363 605	230 636	461 903	100 680	99 318	47 331
228 341	48 434	431 518	27 613	14 333	28 466
142 325	30 224	238 607	31 547	11 895	6 910
88 254	4 115	154 008	4 230 512	761 540	2 704 177
3 839 239	619 053	5 248 990	11 627 625	17 401 459	17 520 482
91	50	116	155	162	226

13. Az ország összes erdejéből egy évben kitermelhető fatömeg használati módoként

Sor- szám	A szektor megnevezése és jele	Véghasználat		Gyérítés		Tisztítás		Összes előírás (d+f+h)
		terület	fatömeg	terület	fatömeg	terület	fatömeg	fatömeg
		ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³
a	b	c	d	e	f	g	h	i
1.	Erdőgazdasági erdők (Eg)	14 517	3 297 645	55 903	1 116 930	30 824	107 688	4 522 263
2.	Egyéb erdőgazdasági erdők (EEg)	768	178 620	3 088	70 890	1 516	5 831	255 341
3.	Állami Gazdaság (Ág)	777	102 263	2 372	36 778	1 631	10 088	149 129
4.	Orsz. Vízügyi Hivatal (OVH)	449	78 754	389	8 802	372	4 282	91 838
5.	Egyéb állami erdők (Eá)	303	55 376	457	10 095	163	942	66 413
6.	Összes állami erdők (Öá)	16 814	3 712 658	62 209	1 243 495	34 506	128 831	5 084 984
7.	Termelőszövetkezeti erdők (Tsz)	5 761	977 164	19 457	323 362	8 885	42 993	1 343 519
8.	Erdőbirtokossági erdők (Eb)	54	11 186	357	8 491	116	517	20 194
9.	Egyéb erdők (E)	13	15 170	518	10 192	65	288	25 650
10.	Összesen (Ö) m ³ /ha	22 642	4 716 178 208	82 541	1 585 540 19	43 572	172 629 4	6 474 347

14. Az ország összes erdejéből 1970. évben kitermelt fatömeg használati módonként

Sor- szám	A szektor megnevezése és jele	Véghasználat		Gyérítés		Tisztítás		Egészség- ügyi	Egyéb	Összes termelés (d+f+h+i)
		terület	fatömeg	terület	fatömeg	terület	fatömeg	termelés		
								fatömeg		fatömeg
		ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³		
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
1.	Erdőgazdasági erdők (Eg)	12 277	2 906 228	45 074	1 203 479	32 351	149 997	74 432	43 709	4 377 845
2.	Egyéb erdőgazdasági erdők (EEg)	601	165 612	2 595	59 593	1 337	3 808	2 760	24 248	256 021
3.	Állami Gazdaság (ÁG)	442	46 870	1 234	18 722	1 955	11 493	951	19 217	97 253
4.	Orsz. Vízügyi Hivatal (OVH)	217	39 729	251	6 632	82	2 688	106	31 398	80 553
5.	Egyéb állami erdők (Eá)	100	6 141	121	1 729	79	364	336	25 345	33 915
6.	Összes állami erdők (Öá)	13 637	3 164 580	49 275	1 290 155	35 804	168 350	78 585	143 917	4 845 587
7.	Termelőszövetkezeti erdők (Tsz)	4 534	664 392	12 636	268 963	8 062	40 777	10 679	72 750	1 057 561
8.	Erdőbirtokosági erdők (Eb)	33	6 769	275	6 515	60	372	117	1 503	15 276
9.	Egyéb erdők (E)	16	1 740	599	10 155	95	343	104	22 670	35 012
10.	Összesen (Ö): m ³ /ha	18 220	3 837 481 211	62 785	1 575 788 25	44 021	209 842 5	89 485	240 840	5 953 436

15. Az egyévi erdőfelújítási kötelezettség az ország összes erdejében

Sor- szám	A szektor megnevezése	Erdőfelújítás (I. kivétel) üzemtervi előírásának területe ha-ban, egyévi átlag											
		Tarvágásban				Felújítóvágásban				Összesen			
		Természetes		Mester- séges	Össze- sen	Természetes		Mes- tersé- ges	Össze- sen	Természetes		Mester- séges	Össze- sen
		mag	sarj			mag	sarj			mag	sarj		
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
1.	Erdőgazdasági erdők (Eg)	87	807	9 568	10 459	1831	91	3089	5011	1918	895	12 657	15 470
2.	Egyéb erdőg. erdők (EEg)	1	2	264	267	140	1	401	542	141	3	665	809
3.	Áll. Gazdasági erdők (Ág)		87	672	759	1			1	1	87	672	760
4.	Vízügyi erdők (OVH)		11	309	320						11	309	320
5.	Egyéb állami erdők (Eá)			39	39							39	39
6.	Összes állami erdő (Öá)	88	904	10 852	11 844	1972	92	3490	5554	2060	996	14 342	17 398
7.	Termelőszövetkezeti erdők (Tsz)	25	825	4 285	5 135	217	45	588	850	242	870	4 873	5 985
8.	Erdőbirtokossági erdők (Eb)	1	1	9	11	15		35	50	16	1	44	61
9.	Egyéb erdők (E)			8	8	4	1	1	6	4	1	9	14
10.	Összes erdő (Ö)	114	1730	15 154	16 998	2208	138	4114	6460	2322	1868	19 268	23 458

16. Az ország összes erdejében 1970. évben végzett erdőfelújítás

Sor- szám	A szektor megnevezése	1970. évben végzett erdőfelújítás I. kivitele hektárban											
		Tarvágásban				Felújítóvágásban				Összesen			
		Termé- szetes		Mester- séges	Össze- sen	Termé- szetes		Mes- ter- séges	Össze- sen	Termé- szetes		Mester- séges	Össze- sen
		mag	sarj			mag	sarj			mag	sarj		
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
1.	Erdőgazdasági erdők (Eg)	145	359	6291	6795	927	50	1590	2567	1072	409	7 881	9 362
2.	Egyéb erdőg. erdők (EEg)			52	52	151	5	210	366	151	5	262	418
3.	Áll. Gazdasági erdők (Ág)	-1	57	128	184	1			1		57	128	185
4.	Vízügyi erdők (OVH)			67	67							67	67
5.	Egyéb állami erdők (Eá)			3	3							3	3
6.	Összes állami erdők (Öá)	144	416	6541	7101	1079	55	1800	2934	1223	471	8 341	10 035
7.	Termelőszövetkezeti erdők (Tsz)	-62	808	1732	2478	274	-25	192	441	212	783	1 924	2 919
8.	Erdőbirtokossági erdők (Eb)			1	1			4	4			5	5
9.	Egyéb erdők (E)		1	2	3						1	2	3
10.	Összes erdő (Ö)	82	1225	8276	9583	1353	30	1996	3379	1435	1255	10 272	12 962

17. Az erdőfelújítás állása az ország összes erdejében

Sor- szám	A szektor megnevezése		1968. évben	1969. évben					1970. évben				
			véghasználati red. terület	sikeres erdő- felújít.	erdősí- tés I. kiv. és pótlás	üres vágás- terület	f.100	végh. red. terület	sikeres erdőfel- újítás	erdősí- tés I. kiv. és pótlás	üres vágás- terület	k.100	
							d					e	
							hektár					hektár	
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
1.	Erdőgazdasági erdők	Eg	11 353	11 417	9 894	13 665	8 888	87	12 277	8 257	13 793	10 227	73
2.	Egyéb erdőg. erdők	EEg	570	447	414	619	58	73	601	461	799	106	103
3.	Áll. Gazdasági erdők	Ág	514	386	117	216	579	23	442	169	229	574	44
4.	Vízügyi erdők	OVH	678	464	124	163	244	18	217	38	97	409	
5.	Egyéb állami erdők	Eá	137	119			19		100	14	3	5	12
6.	Összes áll. erdő	Öá	13 252	12 833	10 549	14 663	9 788	80	13 637	8 863	14 921	11 321	69
7.	Termelészövetkezeti erdők	Tsz	4 112	4 501	2 209	3 325	5 103	54	4 534	2 536	3 726	3 986	56
8.	Erdőbirtokossági erdők	Eb	59	33	18	25	8	30	33	32	10	44	97
9.	Egyéb erdők	E	55	375	22	27	23	40	16		3	26	
10.	Összesen	Ö	17 478	17 742	12 798	18 040	14 922	73	18 220	11 431	18 660	15 377	64

*1 18. Országosan 1970. évben végzett első kivitelű erdőtelepítés, fásítás és mezőgazdasági cellulóznárfa-telepítés szektoronként

Sor- szám	A szektor megnevezése		Erdősítés jellege	Első kivitel (ha)					Az első kivitel megoszlása fajonként (ha)					
				Erdő	Erdő- sáv	Fasor	Fa- cso- port	Összesen	n. Nyár	Akác	Tölgy	Egyéb lomb	Fenyő	
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	
1.	Erdőgazdasági erdők	Eg	Erdőtelepítés és fásítás	1931				1 931	294	301	321	281	734	
2.	Egyéb erdőgazd. erdők	EEg		168					168		1	42	57	68
3.	Áll. gazdasági erdők	Ág		1182		4	5		1 191	716	243	67	76	89
4.	Vízügyi erdők	OVH		19	21	22			62	37		4	21	
5.	Egyéb áll. erdők (Eá) KPM út KPM vasút Tanácsai egyéb köz.	Eá			12	197	65		274	29	8	5	229	3
					4	35	3	42	23		1	17	1	
				609	24	27	17		677	226	80	204	95	72
6.	Termelőszövetkezeti erdők	TSz		5802	179	177		6 158	1498	1458	1303	618	1281	
7.	Összesen			9711	240	462	90	10 503	2823	2091	1947	1394	2248	
8.	Áll. gazdasági erdők	Ág	Mg. cell. nyár tell.					1 257						
9.	Termelőszöv. erdők	TSz						4 483						
10.	Összesen							5 740						

19. Országosan 1970. évben végzett első kivitelű erdőtelepítés, fásítás m e g y é n k é n t

Sor- ³ szám	A megye megnevezése	Első kivitel (ha)					Az első kivitel megoszlása fafajonként (ha)				
		Erdő	Erdő- sáv	Fasor	Facso- port	Összesen	n. Nyár	Akác	Tölgy	Egyéb	Fenyő
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
1.	Baranya	401	—	9	—	410	77	67	138	38	90
2.	Bács-Kiskun	1344	15	16	—	1 375	331	241	30	250	523
3.	Békés	55	1	25	2	83	40	—	32	11	—
4.	Borsod-Abaúj-Zemplén	431	9	62	—	502	50	10	265	62	115
5.	Csongrád	135	23	25	3	186	84	12	24	17	49
6.	Fejér	127	3	—	32	162	8	17	14	48	75
7.	Győr-Sopron	671	12	3	4	690	397	36	31	154	72
8.	Hajdú-Bihar	519	19	26	5	569	60	96	76	28	309
9.	Heves	196	4	32	—	232	37	7	77	29	82
10.	Komárom	287	3	6	—	296	18	136	50	21	71
11.	Nógrád	468	2	127	11	608	168	5	202	103	130
12.	Pest	1305	42	13	3	1 363	439	337	336	94	157
13.	Somogy	291	1	15	20	327	58	24	84	68	93
14.	Szabolcs-Szatmár	841	3	17	3	864	246	549	60	9	—
15.	Szolnok	937	8	53	1	999	227	266	332	113	61
16.	Tolna	823	43	—	—	866	423	256	66	33	88
17.	Vas	264	20	11	2	297	22	13	13	73	176
18.	Veszprém	450	21	10	3	484	112	19	87	141	125
19.	Zala	166	11	12	1	190	26	—	30	102	32
	Összesen:	9711	240	462	90	10 503	2823	2091	1947	1394	2248

20. Országosan 1969. és 1970. évben végzett mezőgazdasági cellulóznyárfa-telepítés m e g y é n k é n t

Sorszám	A megye megnevezése	1969. évben	1970. évben
		végzett mezőgazdasági cellulóznyárfa-telepítés (ha)	
a	b	c	d
1.	Baranya	211	101
2.	Bács-Kiskun	1100	748
3.	Békés	437	313
4.	Borsod-Abaúj-Zemplén	58	32
5.	Csongrád	78	257
6.	Fejér	70	105
7.	Győr-Sopron	128	213
8.	Hajdú-Bihar	70	105
9.	Heves	56	30
10.	Komárom	66	40
11.	Nógrád	68	129
12.	Pest	1073	1429
13.	Somogy	115	168
14.	Szabolcs-Szatmár	663	497
15.	Szolnok	498	628
16.	Tolna	144	69
17.	Vas	109	173
18.	Veszprém	448	528
19.	Zala	63	175
Összesen:		5455	5740

21. AZ ÁLLAMI ERDŐRENDEZŐSÉGEK, ÁLLAMI
(1973. január)

Sor- szám	A		
	száma	megnevezése	címe
1.	I.	<i>Budapesti Állami Erdő- rendezőség</i>	Budapest, V., Széchenyi rkp. 6.
2.	—	Budapesti Kirendeltség	Budapest, V., Széchenyi rkp. 6.
3.	1.	Budapesti Erdőfelügyelőség	Budapest, V., Széchenyi rkp. 6.
4.	2.	Tatabányai Erdőfelügyelőség	Tatabánya, Dózsakert út 63.
5.	3.	Székesfehérvári Erdő- felügyelőség	Székesfehérvár, Piac tér 14.
6.	II.	<i>Veszprémi Állami Erdő- rendezőség</i>	Veszprém, Felszabadulás u. 25/a
7.	—	Veszprémi Kirendeltség	Veszprém, Felszabadulás u. 10.
8.	4	Veszprémi Erdőfelügyelőség	Veszprém, Felszabadulás u. 25/a
9.	5.	Keszthelyi Erdőfelügyelőség	Keszthely, Soproni út 41.
10.	6.	Pápai Erdőfelügyelőség	Pápa, Győri út 26.
11.	III.	<i>Szombathelyi Állami Erdő- rendezőség</i>	Szombathely, Majakovszkij tér 2.
12.	—	Szombathelyi Kirendeltség	Szombathely, Majakovszkij tér 2.
13.	7.	Győri Erdőfelügyelőség	Győr, Corvin Ottó u. 9.
14.	8.	Soproni Erdőfelügyelőség	Sopron, Templom u. 4.
15.	9.	Szombathelyi Erdő- felügyelőség	Szombathely, Majakovszkij tér 2.

ERDŐRENDEZŐSÉGEK MŰSZAKI IRODÁJA, CÍMJEGYZÉKE
1-i állapot)

szerv

telefonszáma	vezetőjének neve	postai irányítószám	Pf
315-550/256	Tanaszi György ig. Nagy Béla fk.	1398	562
315-550/116	Kőrös Gyula	1398	562
315-550/170 23-16	Cserjés Antal Heiczinger Béla	1398 2800	562
124-08	Körtvélyesi György	8000	
12-415 12-384	Nagy Miklós ig. Kiss Zoltán fk.	8201	122
11-070, 13-590	Mészáros Gyula	8201	122
12-384	Hegedűs Pál	8201	122
11-260 11-166, 11-167	Gerencsér Rezső mb. Erdősi Dezső	8360 8500	
11-629 12-241	Hárs József ig. Csepregi László fk.	9701	
12-241 13-076 12-080	Takács Zoltán Pánczél Károly Gabnai Zoltán	9701 9023 9400	
12-241	Sóth Ervin	9701	

Sor- szám			
	száma	megnevezése	címe
16.	IV.	<i>Zalaegerszegi Állami Erdő- rendezőség</i>	Zalaegerszeg, Balatoni u. 3.
17.	—	Zalaegerszegi Kirendeltség	Zalaegerszeg, Balatoni u. 3.
18.	10.	Zalaegerszegi Erdő- felügyelőség	Zalaegerszeg, Balatoni u. 3.
19.	11.	Nagykanizsai Erdő- felügyelőség	Nagykanizsa, Sneff tér 6.
20.	V.	<i>Kaposvári Állami Erdő- rendezőség</i>	Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 21.
21.	—	Kaposvári Kirendeltség	Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 21.
22.	12.	Zamárdi Erdőfelügyelőség	Zamárdi, Szabadság tér 4.
23.	13.	Kaposvári Erdőfelügyelőség	Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 21.
24.	VI.	<i>Pécsi Állami Erdőrendezőség</i>	Pécs, Szalai András u. 1.
25.	—	Pécsi Kirendeltség	Pécs, Rét u. 8.
26.	14.	Pécsi Erdőfelügyelőség	Pécs, Szalai András u. 1.
27.	15.	Tamási Erdőfelügyelőség	Tamási, Miklósvár
28.	16.	Bajai Erdőfelügyelőség	Baja, Dózsa György u. 158.
29.	VII.	<i>Szegedi Állami Erdőrendezőség</i>	Szeged, Feltámadás u. 29.
30.	—	Szegedi Kirendeltség	Szeged, Feltámadás u. 29.
31.	17.	Kecskeméti Erdőfelügyelőség	Kecskemét, József A. u. 2.
32.	18.	Szegedi Erdőfelügyelőség	Szeged, Csaba u. 36.
33.	19.	Gyulai Erdőfelügyelőség	Gyula, Szamuely Tibor u. 18.
34.	VIII.	<i>Debreceni Állami Erdő- rendezőség</i>	Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky u. 16.
35.	—	Debreceni Kirendeltség	Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky u. 16.
36.	20.	Szolnoki Erdőfelügyelőség	Szolnok, Hunyadi u. 29.
37.	21.	Debreceni Erdőfelügyelőség	Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky u. 16.
38.	22.	Nyíregyházi Erdőfelügyelőség	Nyíregyháza, Keskeny u. 7.

telefonszáma	vezetőjének neve	postai irányítószám	Pf
12-051 11-496, 11-497, 11-498	Takács László ig. Szántó Lászlóné fk.	8900	
11-498	Torondi Kálmán	8900	
11-497	Fatalin Gyula	8900	
13-159	Ivanics József	8800	
12-391 12-386	Szántó Gábor ig. Dr. Brokés Pál fk.	7400 7400	
12-386 31-012	Nagy István Zsirai Pál	7400 8621	
12-386	Rumszauer János	7400	
10-237 10-237 14-889 14-802 10 388	Csanádi Béla ig. Törtely Károly fk. Fekete Sándor Óbert Gyula Patkó József Bárdfalvy Ferenc	7623 7623 7623 7623 7090 6503	
11-586 15-722 11-586, 15-722 12-658 14-061 410	Bartucz Emil ig. Seres András fk. Szegedi Pál Dr. Tóth Károly Kiss Gyula Nagy Zoltán	6724 6724 6701 6000 6723 5700	35 35 35 130 74
12-743 14-165, 14-166, 14-167	Köllő Ferenc ig. Róna Lajos fk.	4001 4001	9 9
14-165, 14-166, 14-167	Tokaji Gábor	4001	9
12-361	Kardos Rezső	5000	
14-165, 14-166, 14-167 19-08	Botos Géza Dezsényi Ede	4001 4400	9

Sor- szám	száma	megnevezése	címe
39.	IX.	<i>Miskolci Állami Erdő- rendezés</i>	Miskolc, Deák tér 1.
40.	—	Miskolci Kirendeltség	Miskolc, Deák tér 1.
41.	—	Sátoraljaújhelyi Kirendeltség	Sátoraljaújhely, Kossuth L. u. 18.
42.	23.	Sárospataki Erdőfelügyelőség	Sárospatak, Kazinczy u. 1.
43.	24.	Miskolci Erdőfelügyelőség	Miskolc, Deák tér 1.
44.	X.	<i>Egri Állami Erdőrendezés</i>	Eger, Klapka u. 1/b
45.	—	Egri Kirendeltség	Eger, Klapka u. 1/b
46.	—	Váci Kirendeltség	Vác, Rádi u. 2—4.
47.	25.	Egri Erdőfelügyelőség	Eger, Klapka u. 1/b
48.	26.	Mátrai Erdőfelügyelőség	Mátrafüred, Petőfi u. 12.
49.	27.	Balassagyarmati Erdő- felügyelőség	Balassagyarmat, Kertész u. 5.
50.	28.	Váci Erdőfelügyelőség	Vác, Rádi u. 2—4.
51.	XI.	<i>Állami Erdőrendezések Műszaki Irodája</i>	Budapest, V., Kossuth L. tér 11.
52.	—	Fejlesztési Osztály	Budapest, V., Kossuth L. tér 11.
53.	—	Fotogrammetriai Osztály	Budapest, V., Kossuth L. tér 11.
54.	—	Adatnyilvántartási Osztály	Budapest, V., Kossuth L. tér 11.
55.	—	Fásítást Tervező Osztály	Balatonfüred, Mészöly Géza u. 7.
56.	—	Állami Erdőrendezések Üdülője	Zamárdi, Rákóczi u. 38.

telefonszáma	vezetőjének neve	postai irányító- száma	Pf
16-284	Ubitz Gyula ig. Kurucz János fk.	3501 3501	129 129
16-284	Zemlényi Árpád	3501	129
184	Varga Ottó	3981	24
113	Farkas Sándor	3950	67
16-284	Bodó Pál	3501	129
15-47, 10-10/130	Bessenyei János ig.	3300	41
10-10/153, 10-10/152	Petrovics Hilda fk.	3301	41
10-10/157	Fadgyas Kálmán	3300	41
10-925	Várszegi Ferenc	2600	
10-10/154	Szabó Mátyás	3300	41
2	Miklósi Lajos	3232	
519	Zámbó János	2660	
10-927	Bózsa Jenő	2600	
328-118	Doklea István ig.	1055	Bp. 55
	Nánási István fk.	1355	Pf. 10
328-116	Király László	1055	
113-000/12-50	Németh Ferenc	1055	
113-000/17-07	Bubb Gyula	1055	
40-210	Héder Sándor	8230	
31-036	Matli Ferenc	8621	

Tartalomjegyzék

Előszó	3
Az üzemterv szerinti erdőgazdálkodás alapelvei kivonat az erdőtörvényből	7
Az erdőekben és fásításokban folytatott gazdálkodás alapelvei	8
Az erdőgazdasági üzemtervek	10
Régi típusú üzemterv leíró része	11
Új típusú üzemterv leíró része	12
Az üzemtervezés alapelvei (hozájárás szabályozás, erdőfelújítás)	12
Erdőtelepítés, fásítás	14
Az erdőgazdasági üzemtervek használata	15
Az erdők tulajdonjogi megoszlása	16
Az üzemtervezést és üzemtervszerű gazdálkodás ellenőrzését végző szervek feladatköre	17
Az erdőrendezési kirendeltségek	18
Az erdőfelügyelőségek	19
Az állami erdőrendezőiségek	20
Állami Erdőrendezőiségek Műszaki Irodája	22
Az erdőgazdálkodást folytató szervek feladatai az üzemtervszerű gazdálkodás terén	22
Üzemtervtől eltérő tevékenység engedélyezése	23
Az éves fakitermelések tervezése	25
Vágásbesorolás	25
Vágás jelölése	25
Vágásterület fatömegének meghatározása (fatömegbecslés)	26
Éves fakitermelési terv felülvizsgálata	26
Eltérés az éves fakitermelési tervtől	27
Rendkívüli fahasználat	27
Vágáscsere	28
Vágástörlés	28
Engedély nélküli fakitermelés	28
Fakitermelések végrehajtása	29
Kitermelt faanyag számbavétele	29
Vágásterületek átvétele és leszámolása	30
Faanyagmozgatás	30
Faanyag értékesítése	31
Erdőművelési munkák éves terve	31

Erdőművelési munkák éves költségvetése és elszámolása	32
Erdősítések költségforrásai	33
Befejezett erdősítések öt éves felülvizsgálata	33
Erdőfelújítási hátrálék	34
Erdői melléktermékek termelése és forgalmazása	34
Gyantázás	36
Karácsonyfa és díszítőlomb (zöldgally, fenyőtű) termelése	36
Külfejtéses bánya nyitása és üzemeltetése	37
Erdőgazdálkodást folytató szervek egyéb kötelességei és feladatai	37
Erdészeti szakember foglalkoztatása	37
Közérdekű erdőtelepítés és fásítás	38
Erdő, fásítás őrzése és védelme	38
Erdők használata üdülésre és pihenésre	39
Erdőtűz elleni védekezés	39
Erdői legeltetés	39
Erdő- és vadgazdálkodás érdekeinek összehangolása	40
Erdőgazdálkodás műszaki fejlesztése	40
Erdőgazdálkodás érdekeit sértő cselekmények	40
Gazdasági bírság kiszabása	42
Az üzemterv szerinti erdőgazdálkodással összefüggő fontosabb jogszabályok	44
Útmutató a táblázatok használatához	48
Táblázatok	55

1851

/1866/

A fagazdaság dolgozóinak
képes folyóirata az

ERDŐGAZDASÁG ÉS FAIPAR!

Rendszeresen beszámol:

az erdőgazdaság és faipar, a vadászat, a környezet-
védelem hazai és külföldi eseményeiről

Tájékoztat:

az erdőgazdasági politika fejleményeiről, a fapiac
helyzetéről, a műszaki fejlődés és a tudomány leg-
újabb eredményeiről

Cikkírói:

a szakemberek legszélesebb körét képviselik

Megjelenik:

minden hónap közepén

Olvassa, terjessze és legyen munkatársa!

Előfizethető bármely postahivatalnál és kézbesítőnél.

Előfizetési ára: egy évre 48, — Ft, fél évre 24, — Ft.

Felelős kiadó: Fehér Gyula, a MÉM Tájékoztatási Főosztály vezetője

Műszaki vezető: Korom Ferenc

Műszaki szerkesztő: Osvár József

A fedélterv Hidasi László munkája

Nyomásra engedélyezve 1973. VIII. 28-án

Megjelent 3100 példányban, 7 (A/5) ív terjedelemben

Készült az MSZ 5601-59 és 5602-55 szabványok szerint

MG — 2079 — a 7300

73. 32389 Petőfi Nyomda, Kecskemét

